НАВІНКІ

20 - 27 сакавіка 2003 №7(86) Кошт свабодны

НАВІНКІ TV

Праграма тэлебачаньня 24-30 сакавіка 2003



Багдад'2003: Дзень Незалежнасьці

Трэцяя Сусьветная Вайна пачалася!!!

На берагі Тыгру й Эўфрату паляцелі «тамагаўкі»... Аднак, хто м*ожа стаць* чарговым хлопчыкам для біцьця для **Пэнтагону**?

Іхто сапраўды стане тым самым бойфрэндам, які пакладзе сваё жыцьцё за «спрадвечныя» каштоўнасьці дэмакраты і свабоднага рынку? Без сумневу, ёсьць прынамсі адзін гэткі кадар – амэрыканскі прэзік. Але хто разам зь ім?.. (Вядома ж па-за ягоным войскам). Тут, як гавораць, гісторыя тужыцца стукнуць у яплішчы ўсялякімі досыць падазронымі фактамі, выкрытымі, як ні дзіўна, назіральнікамі ААН. Аказваецца, праўда, што гэтыя самыя назіральнікі так і не пацьвердзілі, ці сапраўды мае Ірак зброю масавага зьнішчэньня (пры тым што гэтая курва ў свой час нішчыла курдаў атрутнымі газамі)...

І тым ня менш гнюсны гнайнік на целе арабскага сьвету пад назвай saddamus huseinus vulgarus мусіць назаўсёды зьнікнуць зь цела нашай любімай плянэты Зямля. І пры гэтым, аказваецца, зусім ня мае значэньня, колькі халёных, выпеставаных на садамаўскіх харчах загіне жыхароў гэтай краіны, колькі школьнікаў будуць разарваныя на кавалкі супэр-пупэр-дакладнымі амэрыканскімі «пэтрыётамі»...

ЭЛЕКТАРАЛЬНЫ БАХУС

або пару замалёвак на выбарчую тэму

Закончыліся выбары ў мясцовыя саветы. У чарговы раз іхныя вынікі загналі ў тупік Манаева, Гэлапа ды іншых сацыялягічных мудрацоў-пандытаў. Электаральны бзік беларусаў не магчыма ўкласьці ў пракрустаў ложак фармальна-навуковага аналізу: іхні выбар немагчыма зразумець з пункту гледжаньня вэбэраўскай тэорыі, ані трактаваць з гледзішча тэорыі палітычных палёў Бурдзье, ані тым больш праз канцэпцыю інтэрактыўных камунікацыяў Хабэрмаса. Каб зразумець гэтую палітычную анамалію, трэба яшчэ раз уважліва і падрабязна прааналізаваць усе фазы айчыннага выбарчага рытуалу. Знайсьці, на якой стадыі кампаніі сапраўды робіцца акт выбару. Падчас чытаньня палітычнай афішы? Наш чалавек іх увогуле не чытае. Падчас аналізу біяграфіі кандыдата? Наш выбаршчык ня ведае, хто раскатаў губу трапіць у Гарсавет. Магчыма, ён выбірае кандыдата шляхам «счыталкі»: «стакан-лімон выйдзі вон-налей вады – выйдзі ў дэпутаты ты!»? Зноў ня тое...

Значнае месца ў палітычнай культуры беларускага выбаршчыка займае буфэт на ўчастку для галасаваньня. Абавязковай часткай асартымэнту пункту грамадзкага харчаваньня зьяўляецца гарэлка, піва або віно. Са сталінскіх часоў праяўленьне актыўнай грамадзянскай пазыцыі ўключае ў сябе абавязковы элемэнт спажываньня саракаградуснай або іншых таксінаў. Дэвіз беларускага выбаршчыка: «нам сто грам – бюлетэнь вам!» Ужываньне порцыі бухалава напярэдадні акту вызначэньня грамадзянскай волі – ня проста дзяжурная фармальнасьць. Як вядома, алькалоід уплывае на псыхіку, і такім чынам, ускосна або прама, на вызначэньне суб'ектыўных перавагаў грамадзяніна ў кабінцы для галасаваньня. У такім разе цікава зьвярнуць увагу на дывэрсыфікацыю алькагольных сымпатыяў. Адныя ўжываюць «Крыжачок», другія надаюць перавагу «Настойцы Белавескай», іншыя ўвогуле гераінавай шырцы. Кожны таксін па-рознаму ўплывае на працэсы ў мозгу і, як вынік, на палітычныя запросы. Гэта штурхае нас да сэнсацыйнай высновы, якая можа пакінуць бяз працы Манаева і ўсю ягоную кантору алхімікаў ад сацыялёгіі: беларускі выбаршчык (натуральна, несьвядома) абірае кандыдата адпаведна сорту алькалоіду, які ён напярэдадні ўжыў. Не патронка дэмакратычнага полісу Афінаў багіня Афіна-Палада, а бог вінаробства Бахус рухае рукой беларускага выбаршчыка, якая закрэсьлівае графу ў перадвыбарчым бюлетэні. Каб вэрыфікаваць гэты скандальны тэзыс, дастаткова прааналізаваць наступствы ўплыву спажываньня гэтага або іншага алькагольнага напою на сыстэму галаўнога мозгу, і індуцыраваць яго на электаральную манеру паводзінаў. Такім чынам, піце на здароўе – і будзьце палітычна актыўнымі!

Замалёўкі на стар.16

Газэта «Навінкі» выходзіць зь лютага 1998 г. Зарэгістраваная ў Дзяржаўным камітэце па друку Рэспублікі Беларусь 23.02.1999 г. Пасьведчаньне аб рэгістрацыі №1272. Заснавальнікі: П.Канавальчык, А.Новікаў, А.Мазур. Галоўны рэдактар Паўлюк Канавальчык. Адрас для карэспандэнцыі: п/с 33, 220134 Менск, БЕЛАРУСЬ; E-mail: kampramat@tut.by; Адрас рэдакцыі: г.Менск, пр.газ.«Известия», 9-143. Надрукавана з гатовых дыяпазытываў у ПРУП «Чырвоная Зорка», г. Менск, 1-ы Загарадны зав., 3. Заказ №2332

Нумар падпісаны да друку 20.03.2003г., а 00.01. Тыраж 3000 экз.

«Трэцяя сіла» прыйшла!

«А пры графе Прушынскім усё будзе зашыбісь...»



Прывід блукае па Беларусі. Прывід г.зв. «трэцяй сілы». Колькі ўжо дзеячы беларускай апазыцыі пракампасьціравалі адзін аднаму мозгі, што нібыта дзесьці ў глыбокім падпольлі ствараецца нейкая цёмная сіла, якая будзе супрацьвагой ня толькі ўраду, але й існуючаму апазыцыйнаму руху. Колькі ўжо барацьбітоў за ідэалы дэмакратыі і свабоднага рынку трапілі пад нож унутрыапазыцыйных рэпрэсіяў па абвінавачаньні ў сувязях з гэтай самай «трэцяй сілай». Аднак да апошняга моманту не было зразумела, што ж гэта за сіла такая, якая пагражае абламіць кармушку для апазыцыі. І вось, яўленьне «трэцяй сілы» народу адбылося! Ёй аказаўся ніхто іншы, як прыснапамятны граф Аляксандар Прушынскі.

Каб ажывіць у памяці вобраз Прушынскага, давайце зазірнем у ягоныя біяграфічныя зьвесткі.

Нарадзіўся Саша Прушынскі ў сям'і заможнага памешчыка. З раньняга дзяцінства ён зьдзекваўся зь сялянаў і іхнай цяжкой долі. Невядома, хто б вырас з малога, каб не вызваленчы паход Чырвонай Арміі ў Заходнюю Беларусь, які збавіў беларускіх працоўных ад улады буржуазна-памешчыцкай Польшчы. Сям'я Прушынскіх уцякла спачатку ў Англію, потым у Канаду.

Зноў на беларускіх даляглядах ужо састарэлы і пасівелы Аляксандар Прушынскі зьявіўся толькі на пачатку 90-х у часы шушкевіцкага ліхалецьця, каб палавіць сваю рыбку ў мутнай вадзе ды атрымаць свой яшчык цьвікоў. Грамадзянін Польшчы і Канады, заўзяты прыхільнік Рэчы Паспалітай «ад мора да мора», Прушынскі адразу ж уключыўся ў перадвыбарчую гонку, паспрабаваўшы высунуць сваю кандыдатуру ў прэзыдэнты ў 1994 годзе. Аднак кандыдатам Прушынскі так і ня стаў і, патусаваўшыся на мітынгах апазыцыі ў 1996-97 гадах, паціху зьнік з палітычнага гарызонту.

Аднак нядаўна адбыўся нечаканы палітычны рэнэсанс польска-канадзкага прайдзісьвета. Напачатку гэтага году Прушынскі напісаў г.зв. «адкрыты ліст» Лукашэнку, што мусіў прыцягнуць увагу да постаці забытага ўсімі графа. У «лісьце» Прушынскі дае прэзыдэнту парады, як трэба правільна руліць краінай, цытуючы пры гэтым уласную ж кніжэнцыю «Эўрарамонт для Беларусі». Парады, праўда, вельмі простыя: падаткі панізіць, даходы павялічыць – і ўшыстка бэндзе ў пажондку. А каб гэты кангеніяльны і шляхетны рэцэпт дайшоў да простага люду, граф пераапрануўся ў прыкід звычайнага сталічнага бамжары (каб не пазналі) і ўласнаручна раздаваў свае праклямацыі ў цягніках мэтро. Так ці йнакш, асаблівага розгаласу гэты ліст не займеў, затое зацікавіў афіцыйных журналістаў і БТ, якое зрабіла пра прадпрымальнага графа Прушынскага ролік у «Панараме», дзе Прушынскі й быў прадстаўлены ў якасьці той самай «трэцяй сілы», якая, у адрозьнені ад апазыцыйных адмарозкаў, гатовая да канструктыўнага дыялёгу з уладай. Так што, як кажуць у народзе, «а ларчык проста адчыняўся». Дасюль, праўда, застаецца невядомым, ці сапраўды зьяўляецца Прушынскі отпрыскам арыстакратычных крывей, або свой графскі тытул ён купіў «па дзяшоўцы» ў Згуртаваньні Беларускай Шляхты ●

Інтэлігентны схадняк



16 сакавіка адбылася адна з самых знамянальных падзеяў на сучасным этапе гістарычнага разьвіцьця Рэспублікі Беларусь. Для самых разумных свае дзьверы расчыніў Усебеларускі сход інтэлігенцыі. Схадняк адбыўся ў памяшканьні знакамітага ТАА «Сукно». Арганізатары плянавалі правесьці фэст без прыцягненьня замежных фінансавых сродкаў. За якія ж шышы ўдзельнікі зьезду абжыраліся ў перапынках гамбургерамі з МакДональдсу (!), а для найбольш інцелягентных інтэлігентаў праведзены банкет? І вось лепшыя розумы нашай бацькаўшчыны дадумаліся, як выкруціцца з гэтай, здавалася б пралетарскай, сытуацыі «саабразіць на траіх». Кожны дэлегат павінен быў унесьці гэтак званы арганізацыйны ўзнос у памеры 5 тысяч рублёў. Калі ўзяць ад кожнай вобласьці па 100 чалавек, ды дадаць ад Менску яшчэ 250, то атрымлівалася даволі «круглая» сума прыкладна ў 2,5 штукі «зялёных». Неблагая п'янка наклёўвалася! А інтэлігенцыя нашая вядомая сваімі паводзінамі. Варта толькі ўзгадаць мінулагодні зьезд сталічных інтэлігентаў, дзе Шушкевіч і Белы наквасілі адзін аднаму морды. Аднак арганізатары вырашылі па-інтэлігенцку зрабіць высновы: каб не паўтараць падобных памылак замянілі гарэлку на... гамбургер з кока-колай. Адзінае, што «МакДональдс» – далёка не інтэлігенцкі хаўчык ●

Радыяактыўная арыхмэтыка

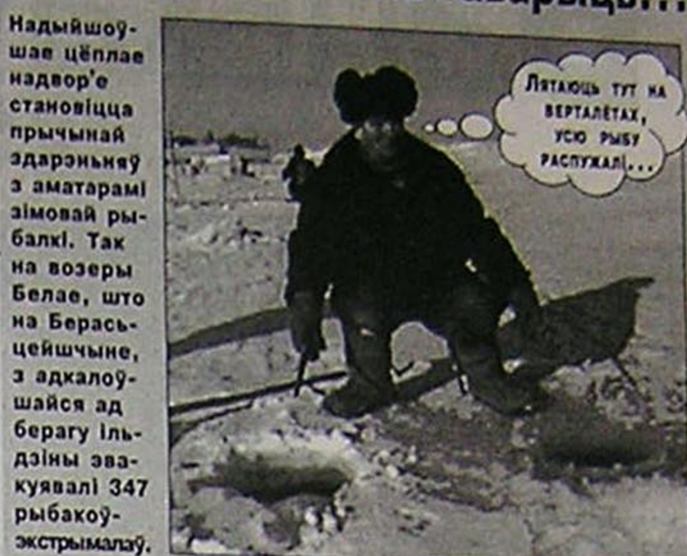
На пачатку 90-х, у часы росквіту Шушкевіцка-Кебіцкай дэмакратыі сярод нацыянальна сьвядомай часткі насельніцтва бытаваў міт пра бязьбеднае жыцьцё Беларусі за кошт пракачкі праз нашую тэрыторыю расейскага газу і нафты. Напрыклад, калі з кожнай тоны ці кубамэтру браць па некалькі даляраў, дык нахрана тады наогул бульбу капаць і за ўрадкай біцца. Усе беларусы па спажывецкім кошыку дасягнулі б узроўню Швайцарыі і потым жылі б на працэнты і каталіся б, як швайцарскі сыр у масле. Тэорыі такой прытрымліваліся ў асноўным прадстаўнікі тады яшчэ нерасколатага БНФ. А чаго толькі вартыя выказваньні Пазьняка па чарнобыльскім пытаньні. За наступствы выбуху на атамнай электрастанцыі па яго словах Расея, як правапераемніца СССР, павінная выплаціць Беларусі кампэнсацыю каля 25 мільярдаў даляраў. Толькі за гэтыя грошы мы з нашым кволым бюджэтам маглі б жыць прыпяваючы некалькі дзясяткаў гадоў. І лічбы гэтыя браліся не з паветра, а нібыта былі заснаваныя на дасьледаваньнях незалежных экспэртаў. Вось толькі ці не прадзешавілі нашыя незалежныя экспэрты. На мінулым тыдні прайшоў міжнародны навуковы форум па Чарнобылі, на якім былі агучаныя новыя дадзеныя. Па падліках спэцыялістаў з Камітэту па праблемах наступстваў катастрофы на ЧАЭС пры Саўміне шкода ад аварыі склала цэлых 235!!! мільярдаў даляраў. А гэта амаль у 10!!! разоў больш за пазьнякоўскія расклады. Пад радыяактыўны дождж папала каля 20% сельскагаспадарчых плошчаў і каля 2800 населеных пунктаў. І гэта афіцыйныя дзяржаўныя дадзеныя. Тут ужо самаму апошняму чарнобыльскаму вожыку зразумела, што нас канкрэтна надурылі. Так і хочацца сказаць: «На каго працуеце, спадары дэмакраты?!» ●



Хворыя на лейкемію чарнобыльскія дзеці патрабуюць вярнуць свае грошы

ФОтатЫдзень

Калі б фотка магла гаварыць...



Надыйшоўшае цёплае надвор'е становіцца прычынай здарэньняў з аматарамі зімовай рыбалкі. Так на возеры Белае, што на Берасьцейшчыне, з адкалоўшайся ад берагу ільдзіны эвакуявалі 347 рыбакоў-экстрымалаў.



Пачатак вясны стаў сьвяточным ня толькі для жанчын. «Хіміку» Міколе Маркевічу была зьмененая мера стрыманьня. Ён вярнуўся ў Гародню, дзе ўжо ўладкаваўся на працу экспэдытарам.



А пакуль Маркевіч атрымлівае асалоду ад волі, ягоны падзельнік Мажэйка працягвае парыць косьці на «хімічных» нарах. На гэтым тыдні адзінай «атрадай» для яго была сьвіданка з калегамі па пяру, якія кінулі яму перадачу.



За год колькасьць уладальнікаў мабілаў павялічылася ў тры разы і ў гэтым месяцы перавысіла 500 тысячаў чалавек. Піск трубы зараз можна пачуць паўсюль: у аўтобусе, у чарзе па гарэлку і нават на страявой.



Гэты тыдзень выдаўся ня вельмі ўдалым для «Маладога Фронту»: Севярынца & Co «выпісалі» з Варвашэні, 8. А прасьцей, выкінулі на х...

Бацькаў пацыфізм



Якую пазыцыю варта заняць Беларусі ў канфлікце вакол Іраку?

Сёньня ўсё прагрэсіўнае чалавецтва ўліваецца ў шэрагі праціўнікаў амэрыканскай інтэрвэнцыі ў Ірак. Мадона піша антываенны кліп, Дастын Хофман з падмосткаў фэстывалю «Бэрлінале» чытае антыбушаўскі спіч, Папа Рымскі гразіць пэнтагонаўскім генэралам анафэмай. Не застаўся ў баку ад глябальнай моды на пацыфізм і наш прэзыдэнт: 15 лютага ў дзень барацьбы за мір, за кошт разнарадак па ўстановах і прадпрыемствах, чыноўнікі вывелі на плошчу Бангалор, дзе адбыўся антываенны мітынг, тысячу чалавек. Значную частку беларускіх пацыфістаў складалі навучэнцы вайсковых катэдраў. Адкрычаўшы рачоўкі кшталту «Міру мір», будучыя афіцэры павольна ўздыхнулі і адправіліся ў аўдыторыі вучыць устройства аўтамату Калашнікава і баявыя характарыстыкі БМП.

На жаль, ніякага сусьветнага рэзанансу акцыя 15 лютага ня мела. У эпоху, калі палітыка стала відовішчам і шоў, натоўпам маніфэстантаў на Бангалоры нікога ня зьдзівіш. Выхад свайму пацыфісцкаму энтузіязму бацька павінен шукаць не ў такім прымітыўным фармаце, як мітынгі ці маніфэстацыі. Маючы пад рукой на вайсковых катэдрах столькі патэнцыйных пацыфістаў, Лукашэнка можа правярнуць больш эфэктнае дзейства.

Гісторыя антываеннага руху багатая на шматлікія формы барацьбы, якія так і просяцца быць рэалізаванымі.

1. Як вядома, першыя ідэйныя пацыфісты зьявіліся яшчэ ў часы Старажытнай Грэцыі. У эпоху Антычнасьці мір успрымаўся як умова быцьця Космасу. Адыход ад гармоніі, раўнаваргі значыў гібель. Нездарма «залатое стагодзьдзе», якое адлюстроўвала самыя сьветлыя надзеі чалавецтва, лічылася стагодзьдзем міру. Піфагарэйства ў якасьці галоўнага імпэратыву маральнага парадку патрабавала не забіваць нічога жывога. Першы прыклад эфэктыўнага пацыфісцкага дзеяньня апісаў Арыстафан у п'есе «Лісістрата». Жонкі адмовіліся задавальняць полавыя апэтыты сваіх супругаў, пакуль тыя ня спыняць войны. Навучэнцаў вайсковых катэдраў можна



разнарадкай абавязаць уступіць у любоўны раман з прадстаўнікамі краінаў-удзельніц вайсковай кааліцыі, і не даваць ім да таго часу, пакуль апошнія не прымусяць свае ўрады адмовіцца



2

ад кампаніі ў Міжрэччы.

2. У часы старажытнага Рыму фармуецца новая арыгінальная канцэпцыя пацыфізму, якая прадугледжвае актыўнае дзеяньне суб'ектаў па забесьпячэньні міру. Функцыю пацыфістаў бярэ на сябе рымскае войска, якое нясе захопленым народам гарантыі мірнага развіцьця. Першым пацыфістам і гарантам міру лягічна быў абвешчаны рымскі імпэратар. Сёньня ЗША выкарыстоўваюць тую ж канцэпцыю для легітымізацыі вайны супраць Іраку. Як кажа Белы дом, у час глябалізацыі павінен быць толькі адзін глябальны полюс улады – Paix Americana, які, зьнішчаючы лякальных нэўротыкаў кшталту Садама, гарантуе сьвету доўгачаканы і доўгапрыкелы



3

мір. Прыняўшы гэтую тэорыю, Лукашэнка павінен сфармаваць з навучэнцаў добраахвотны корпус і адправіць яго на вайну, змагацца за мір на баку янкі.

3. Сярод часткі хрысьціянаў ідэя міру трактавалася ня менш арыгінальна. Са Старога Запавету быў запазычаны тэзыс пра тое, што «мір не выключае вайну». Майсееўскі запавет «не забі», датычыцца толькі да юдзеяў, для тых, хто прыняў саюз з Богам. Тых, хто з гэтага саюзу выпаў, можна было бязьлітасна мачыць. Не здарма «Сьвяты Аўгусьцін кажа, што вытокі справядлівага міру, трэба шукаць у справядлівай вайне». Ідэя сакральнай вайны як сродка прывядзеньня іншадумцаў да Бога была ўзятая на ўзбраеньне арганізатарамі крыжовых паходаў і войнаў канкістадораў. Як бачым, прыняцьце гэтай канцэпцыі дазваляе нашым уладам упісаць барацьбу за мір з кампаніяй супраць сэктаў і прадстаўнікамі неправаслаўных веравызнаньняў. Барацьба за мір можа пачацца з таго, што зьнятыя з заняткаў навучэнцы вайсковых катэдраў адправяцца мудохаць крышнаітаў або паліць канспіратыўныя малельні «Сьведкаў Яговы».

4. Інакш, праўда, ставіліся да праблемаў вайны і міру тыя хрысьціяне, якія шукалі крыніцы



4

веры ў Новым Запавеце. Для іх мір ёсьць бласлаўленьне Гоcпадава. «Мір мой даю вам», – кажа Ісус Хрыстос. Мараўскія браты, анабаптысты, квакеры і іншыя пратэстанцкія сэкты склалі першыя пацыфісцкія маніфэсты і прапаведвалі імпэратыў асабістага несупраціву злу гвалтам. Рэха гэтых маніфэстаў пазьней можна сустрэць у працах Талстога і канцэпцыі «ахімсы» М.Гандзі. Найбольш вядомай акцыяй гандыстаў стала пабоішча ў Ахмэдабадзе, калі 2500 гандыстаў дазволілі зьбіць сябе брытанскім паліцаям. Эфэкт быў калясальны. Больш за 100 газэтаў у розных частках сьвету апублікавалі рэпартаж з Ахмэдабаду. Добры прыклад для бацькі: можна прымусіць навучэнцаў вайсковых катэдраў калёнай выйсьці пад амэрыканскай амбасадай і даць сябе зьбіваць ягоным ахоўнікам. Загаловак у *New York Times*: «Беларускія пацыфісты добраахвотна ахвяруюць сваім жыцьцём дзеля міру», не пакіне нікога, нават імпэрыяліста Буша, абыякавым.

5. Стагодзьдзе прасьвятленьня адкрыла новыя гарызонты пацыфісцкай думкі. Барацьба за ідэалы міру стала азначаць вяртаньне да розуму і рацыянальнасьці. «Цемната людзей – адзіная крыніца зла і маральнай сапсаванасьці». Гэтак, Вальтэр лічыў, што швэдзкі кароль Карл XII, які ўвесь час меў хобі ваяваць, мае праблемы з псыхікай. Яшчэ далей у пошуках вытокаў мілітарызму пайшоў Русо. Ён лічыў, што крыніцы войнаў выкліканыя адрывам ад прыроды. «Блукаючы дзікі чалавек, які падпарадкаваўся нешматлікім страсьцям, ня меў аніякага жаданьня забіваць сабе падобных». Чаму б навучэнцам вайсковых катэдраў ня даць разнарадку голымі сысьці ў лясы, і скакаць па елках зь енкамі «Міру мір!». Сусьветны рэзананс гарантаваны.

6. У 19 стагодзьдзі сярод эўрапейскіх і амэрыканскіх лібэралаў фармуецца шырокая плынь пацыфістаў. Яны былі аб'яднаныя ў форме г.зв. «таварыстваў міру». Актыўнасьць гэтых таварыстваў зводзілася да *падачы пэтыцыяў манархам, правядзеньня* кангрэсаў міру і напісаньня тэарэтычных талмудаў. На іх старонках «пацыфісты» пісалі, што войны выкліканыя дзяржаўным пратэкцыянізмам. Калі б не было межаў і мытняў, капітал бы вольна рухаўся, а ня быў інвэставаны ў ВПК. Адсюль лепшая форма барацьбы за мір – гандляваць. Навучэнцы вайсковых катэдраў, рыхтуйцеся, як адзін, стаць за латкі на рынках сталіцы і гандляваць амэрыканскімі таварамі кшталту «Кока-колы» або «Мальбара». Калі заакіянскія скруджы адчуюць, што тавары гэтай катэгорыі карыстаюцца попытам, ніводны зь іх ужо не ўкладзе й цэнту ў ракеты «Тамагаўк» і самалеты-невідзімкі «Стэлз».



5

7. З пачатку 20 стагодзьдзя тон у пацыфісцкім руху задаюць сацыялісты. Яны лічаць, што войны вядуцца капіталістамі ў імя прыватных інтарэсаў, а пралетарыят выконвае ролю «гарматнага мяса». Як змагацца з гэтай мярзотнай



7

зьявай? Як запісана ў матэрыялах II Інтэрнацыяналу, працоўным у выпадку пачатку вайны трэба ігнараваць павесткі і пачаць агульны страйк. Але дарма. Калі пачалася Першая Сусьветная, усе сацыялісты наадварот, дружна падтрымалі ваенную пазыцыю сваіх буржуазных урадаў. Адзіны добры прыклад сацыялістычнага пацыфізму – кампанія брытанскіх трэд-юніёнаў супраць удзелу Англіі ў расейска-польскім канфлікце 1920-1921 г. На заклік прафсаюзаў докеры адмовіліся грузіць зброю для палякаў, а матросы выкідвалі вайсковы тавар за борт. Сьледуючы гэтаму прыкладу, пацыфісты з вайсковых катэдраў могуць блакіраваць пастаўкі ў краіны Захаду стратэгічнай сыравіны, *расейскай нафты і г.д. Лепшы* сродак – узрываць нафтаправоды.

8. 60-ыя гады прынесьлі ненавісную вайну ў Віетнаме і новую мадэль пацыфісцкага руху, у якім тон задавала моладзевая субкультура. Дакладней сказаць, гэта была субкультура хіпі, прынцыпамі якой былі хаатычны сэкс, рок-музыка і наркотыкі. Адэкватным наступствам гэткіх каштоўнасьцяў былі і акцыі тагачасных пацыфістаў. Найбольш вядомую правярнулі Ёка Она і Джон Ленан. Пратэстуючы супраць вайны, яны забраліся ў ложак і правялі там некалькі дзён. Думаю, што для сотні-другой навучэнцаў вайсковых катэдраў таксама будзе ня цяжка паваляцца тыдзень у ложку з падругай, пыхаючы марыхуану і слухаючы «бітлоў» ●



6



8

Другая Беларуская Канататыўная Рэвалюцыя

Вяртаньне бацькавай палаткі статусу паўнапраўнага сябра Парлямэнцкай Асамблеі АБСЭ – кінжал ня ў плечы незалежнай Беларусі (як сьцьвярджае Пазьняк), а ў сэміялягічны дыскурс 90-ых.

Як правільна адзначылі журналісты БГ, 20 лютага стала гістарычнай падзеяй. Гісторыкі могуць ужо сёньня скрыжаваць рапіры наконт таго, пад якой назвай галасаваньне ў ПАСЭ ўвойдзе ў падручнікі айчыннай гісторыі: як «здрада заходніх дэмакратаў» або як «канаплёўскі прарыў у Эўропу». Мы таксама хацелі б уставіць свой пятак у навуковую дыскусію і прапанаваць свой варыянт: «другая беларуская канататыўная рэвалюцыя».

Як вядома, кожная слоўная адзінка мае пазытыўнае або нэгатыўнае значэньне, якое вызначаецца рэфэрэнтам да якога гэтае слова адсылае. Гэта рэфэрэнт (або дэтанатыўны сэнс) ёсьць частка рэальнасьці і таму дачыненьні да рэфэрэнта вызначаюцца праз прызму культурна-гістарычнага досьведу. Напрыклад, слова «балота». На першы погляд «балота» яно і ёсьць «балота», сьмярдзючы і брыдкі вадаём з жабамі і камышамі. Аднак ня гэтак усё проста. У беларускай культурнай традыцыі балота, багна трактуецца як нешта нэгатыўнае. Відавочна, гэта зьвязанае з тым, што беларусам заўсёды не хапала сотак пад бульбяную дзялянку. А вось у хуткіх фінаў усё наадварот. Слова «балота» выклікае асацыяцыю з чымсьці пазытыўным. У жыхароў Ляпляндыі балота займала вялікае месца ў сямейнай гаспадарцы. Балота – пастаўшчык прадуктаў жывёльнага сьвету: там жыве рыба і іншыя цюлені. Перад намі тыповая гульня канатацыяў (значэньняў). Самае цікавае, што канатацыя мае ідэалягічны аспэкт. Відавочна, што ў фінаў палітычная партыя можа называцца «Хрысьціянска-дэмакратычнае балота», а ў нас палітычны рух з такой назвай будзе апрыёрна выглядаць зьдзекам з электарату.

Аднак не заўсёды канатацыю вызначае калектыўная культурная практыка. Канататыўны знак больш складаны. Канататыўныя сэнсы ў клясавым грамадзтве, як паказаў Барт, усё менш вызначае дэтанат, або чалавечая практыка. Канататыўны сэнс як правіла вызначае клясавы суб'ект і робіць гэта, кіруючыся шкурнымі клясавымі інтарэсамі.

Ахвярай такога дыскурсу стала Беларусь, палітычную «канатацыю» якой з 1996-га вызначае ПАСЭ. Адпаведна першым рэзалюцыям ПАСЭ сярэдзіны 90-ых, што па інэрцыі заклапочаная глябальнай дэмакратыяй, у дачыненьні Беларусі склалася наступная канататыўная схема: беларуская апазыцыя ўспрымалася як нешта пазытыўнае, а рэжым Лукашэнкі – як нэгатыў.

Інакш быць не магло. Канатацыя мае сэнс толькі пры ўмове існаваньня бінарнай апазыцыі або, як казаў Сасюр: «у мове няма нічога акрамя супрацьпастаўленьняў».

У духу рэзалюцыяў ПАСЭ на Захадзе склаўся беларускі сэміялягічны міт: любы чалавек з корачкай БНФ успрымаўся другім Сахаравым, любы дзяржаўны чыноўнік – рэінкарнацыяй тырана і саўдзельнік кіднэпінгу Ганчара і Захаранкі.

Аднак зь цягам часу кан'юктура ў Эўропе зьмянілася. На першы плян выйшла барацьба за рэгіянальныя інтарэсы, пастаўкі нафты і абарона інвэстыцыяў у Расеі. Адсюль прызнаньне Лукашэнкі і як вынік – зьмена канатацыяў.

Пасьля 20 лютага, усё стала з ног на галаву. Цяпер улада становіцца нармальнай (асьцярожныя рэформы, прагрэс з прэсай, ставіцца пытаньне аб зьніклых, працуе фракцыя «Рэспубліка» і г.д.), а апазыцыя ў сваю чаргу надзяляецца дэманізуючымі рысамі: нязьдольная абараняць інтарэсы насельніцтва, маргіналы, воры, інтэлігенцкі тусач і г.д.).

Натуралізацыя новай структуры канатацыйных знакаў патрабуе нейкага часу. Каб дапамагчы нашым чытачам навучыцца арыентавацца ў новай сыстэме ідэалягічных каардынат, прапануем вам невялікую адукацыйную табліцу ●

СЭМІЯТЫЧНАЯ ТАБЛІЦА

Як гэта было патрэбна разумець да 20.02.2003



Як гэта трэба разумець пасьля 20.02.2003.





Таворыць Скаруліс...

Агляд айчыннай аналітыкі беларускім палітэмігрантам са Швайцарыі і Бэльгіі

Прывітаньне сябры «Навінак»! Пакуль Эўропа рыхтуецца прыняць натоўпы ўцекачоў з Іраку, мясцовыя паштальёны зусім абарзелі, і я зь вялікім спазьненьнем атрымліваю старыя падшыўкі беларускіх газэт. Віншую ўсіх зь пяцігодзьдзем газэты, якая, як напісаў нехта Янка Грыль зь *Беларускай газэты* проста «люстэрка культурнай рэвалюцыі» ў краіне. Як там люстэрка ці не, але ***«Молодые интелектуалы, все моложе сорока, белорусскоязычные (русскоязычным газета необходима для преодоления культурных стереотипов) с высоким образовательным уровнем, IQ, чувством юмора...»***.

Гэта ж усё пра мяне!.. Чым жа заклапочаныя нашыя калюмністы? Выбарамі ў мясцовыя саветы ды міжнародным прэстыжам Бацькаўшчыны. Вось зноў жа ў «Беларускай газэце» А. Грыцанаў заяўляе, што апошні тур галасаваньняў прадэманстраваў пераканаўчую перамогу справы бацькі Махно і яго знакамітага слогана – не, не таго «Бі чырвоных, пакуль не пабялеюць, а бел-чырвона-белых, пакуль не пачырвонабелачырванеюць», а «за саветы без камуністаў!» .Тым ня менш, выбары прайшлі як заўсёды, паводле прынцыпу «калі б выбары нешта вырашалі, іх бы на ўсялякі выпадак забаранілі», што паводле А.Грыцанава – сымптом якраз нежыцьцяздольнасьці беларускага рэжыму.



Ну як жа! Вось у нас тут у лягеры перасяленцаў шмат жыцьцяздольных! Ходзяць па супэрмаркетах і хот-догі тыраць, як завяшчаў бацька Махно: «буржуям – ані цэнта!» А вось спадар Здвіжкоў са *Згоды* проста парадаваў *пэрлінай пра тутэйшых аналітыкаў*:



Дзе ўжо той лес! Мы тут у Бэльгіі елкі зялёнай не бачылі, ня тое што сьвятовага лесу.

Палітоляг У.Роўда зь *Беларускага рынку* спадзяецца на мітычныя «законы», паводле якіх ня тое што ў Беларусі, у Гвінэі ды Конга можна будаваць дэмакратычныя структуры:



Пра афрыканскія законы ўчора файна сказаў калега Мумба, уцякач з Уганды: «закон – джунглі, пракурор – кракадзіл» Ніякі Хадынгтан, зрэшты тэорыя якога лічыцца поўным адстоем нават сярод ангольскіх сацыял-дэмакратаў, не дапаможа. Запісны пэсыміст з *Нашай Нівы* Анатоль Сідарэвіч так па сацыял-дэмакрацку і ўрэзаў, што ня верыць гэтым немцам: У мяне аніякіх сумневаў, што ў Намеччыне адраджаецца шавінізм... цікава назіраць, як сучасныя немцы, што атрымалі дэмакратыю ад ЗША і Брытаніі, выступаюць у нашай краіне ў якасьці настаўнікаў дэмакратыі. Вось так, такім чынам, дэмакратыя – гэта проста доўгі шлях да таталітарызму ●

Арсень Скаруліс,
палітуцякач

Так, пацыентка Беларусь. Ну-с, пагалдзім, што тут... Адкрыйце рот. Павярушыце зубамі. Маць часная – што тут у нас робіцца!!!

Вось, доктар, узяла да вас талёнчык. Суседка Расея параіла. Схадзі, кажа, сінявокая, да дохцера, а то нешта ў цябе від нездаровы ды з роту дужа сьмярдзіць.

ЯЙКІ РЫЧАРДСАНА

Напрыканцы зімы зноў актывізаваўся Міжнародны Валютны Фонд. Беларускаму ўраду рыхтуюць чарговы маніторынг. Як і раней, эканамічныя рэкамэндацыі МВФ для атрыманьня крэдыту стракацяць мэдычнымі алегорыямі. Зараз жудасныя рэцэпты «шокавай тэрапіі» выдаюцца за бяскрыўдныя працэдуры гігіены ротавай поласьці. І толькі пры дапамозе магутнага павелічальніка можна ўбачыць, які «зубны налёт» зьбіраюцца «счышчаць» з тупых іклаў Сінявокай...

Возьмем два макраэканамічныя яйкі. Адно зь іх апрацаванае пастай структурных рэформаў МВФ, другое – звычайным парашком указаў і дэкрэтаў Прэзыдэнта РБ. Апусьцім абодва яйкі ў едкую стыхію сусьветнага рынку. Яйка, апрацаванае айчынным парашком, страціла сваю цьвёрдасьць, а тое, што густа абмазалі фірмовым прэпаратам, стала яшчэ мацней. Адсюль высновa: калі вашая нацыянальная гаспадарка жадае мець здаровыя і вострыя зубкі, выбірайце толькі МВФ. Прыкладна гэткую рэкляму можна было пачуць пару тыдняў таму, калі Беларусь наведала місія на чале з загадчыкам аддзела другога эўрапейскага дэпартамэнту МВФ Томасам Рычардсанам. Апошні публічна параўнаў сябе з дантыстам, які спрабуе прывучыць дзікага пацыента (беларускі ўрад) карыстацца зубной шчоткай і іншымі сродкамі элемэнтарнай гігіены эканамічнага хлебала краіны. Маўляў, што можа быць прасьцей: ня пі салодкі «нэскафэ», не ўжывай табакі, не грызі ірысак і не сасі карамелек на ноч, не калупайся ў зубах бруднымі пальцамі, не адкаркоўвай ікламі бутэлек зь півам, а галоўнае – жуй «дырол» з ксылітам, два разы на дзень чысьці свае кусалкі добрым імпартным «калгейтам» і рэгулярна наведвайся да сямейнага доктара. Між тым гэтая, здавалася б, «простая ісьціна» (паводле выразу Я.Раманчука, аднаго зь мясцовых адэптаў мэдыка-эканамічнай тэорыі МВФ) да апошняга часу цяжка даходзіла да хворага, які працягвае пакутаваць на дрэнны пах з рота і «карыес крызысу ўсё глыбей угрызаецца ў эканамічную тканіну» (паводле словаў таго ж тэарэтыка на сайце www.naviny.by). Няўжо ўрад РБ ня марыць уразіць сусьветную эканамічную супольнасьць галівудзкай усьмешкай свайго гаспадарчага комплексу? Зусім наадварот, калі верыць старшыні Савету Рэспублікі Аляксандру Вайтовічу, які заявіў аб жаданьні пры дапамозе МВФ палепшыць стан макраэканамічных дзёснаў і зубоў нацыі. Проста, уладам страшна. Аднойчы, убачыўшы рэнтгенаўскія здымкі сваіх шматлікіх балячак, Лукашэнка, Навіцкі і кампанія ўсё яшчэ баяцца ўступіць у бой зь мільёнамі мікробаў, бацылаў і гніласных грыбкоў, што паразітуюць на пажаўцелай эмалі зубоў беларускага рынку. Кожная сьмелая спроба дакрануцца лібэралізацыйнай шчоткай да гэтага шматгадовага слою зланонных мікраарганізмаў выклікае толькі невыноснае сьвярбеньне. Што гэта за бактэрыі, якіх баіцца сам Прэзыдэнт? Ці дапаможа МВФ ад іх пазбавіцца? Адказы на гэтыя пытаньні няхай чытач паспрабуе знайсьці сам, калі ўважліва пагледзіць на эксклюзіўныя рэнтгенаўскія здымкі поласьці роту Беларусі, зробленыя экспэртамі фонду падчас апошняга візыту ў Менск.

Карыес

– Вы даўно ў МВФ лячыліся?
– Апошні раз у 1995-ым годзе.
– Тады ўсё зразумела. Ну, папершае. У вас у бюджэце дзірка на дзірцы. Гэта – бюджэтны карыес, які выклікаецца занадта вялікімі дзяржаўнымі расходамі, бюджэтнымі ссудамі, субсыдыямі прадпрыемствам, «інфляцыйным будаўніцтвам жыльля». Адзіны выхад – пламбіраваць бюджэтныя дуплы крэдытам стэнд-бай. Праўда, вам гэта будзе каштаваць. Узамен вам прыйдзецца нешта лібэралізаваць: напрыклад, энэргетычны сэктар, або адукацыйны. Кажаце, што народ можа не зразумець новых коштаў? Херня! Прафсаюзы, як бачу, у вас нармалёвыя, жоўтыя. Каб не было ўвогуле праблемаў, накладзем на сацыяльны нэрв мыш'як у выглядзе новых паліцэйскіх законаў, апрацуем грамадзкую думку дэзынфэкцыйнай прапагандысцкай ваткай. Асобна хацеў бы папярэдзіць, што пломба – справа часовая. Позна ці рана прыйдзецца мяняць.

Флюс

– У-у, я гляджу тут у вас бюджэтны флюс або, кажучы па-навуковаму, структурны дэфіцыт. Зараз яго борам апрацую.
– Ой, доктар, што вы робіце? Бона-бона!!!
– Нічога-нічога, галубушка, у вас распухла сацыялка (мэдыцына, пэнсіі і г.д.), якая накапліваецца ў бюджэтнай тканцы, павялічваецца ў аб'ёме і, як вынік, – памяншае рухомасьць рынку працы (скалацыю), нацыянальнай эканомікі і яе канкурэнтаздольнасьць на сусьветным рынку. Чым вы яго лечыце? Прыкладаеце час ад часу на шчаку новага прэм'ер-міністра? Гэта ж самалячэньне, гэта ж 19 стагодзьдзе! Лячэньне простае – будзем рэзаць па жывому: пад крэдытнай анэстэзіяй зробім надрэз на бюджэце і вычысьцім гной-сацыялку. Каб надрэз занадта хутка не зачыніўся, уставім вам дрэнаж – праграму Сусьветнага банку па сацыяльнай дапамозе. Яна не дазволіць накапілішамуся гною сацыяльнай дапамогі надоўга застацца ў бюджэтнай тканцы. Ну, натуральна, гэта больна. Аднак калі б вы рэгулярна – раз на год – наведвалі доктара МВФ і карысталіся ягонымі парадамі і рэцэптамі, зараз было б менш балюча.

Зубны налёт

– Доктар, што вы робіце? Чаму вы цягніце гэты зуб, бо ж ён не хворы!
– Спакойна, галубушка, дабяромся і да хворага. Напрыклад, вось гэтая шасьцёрка мяне вельмі засмучае. На тканках зуба-гіганта фіксуецца паразітны налёт у выглядзе непатрэбнай працоўнай сілы, якую трымаюць на прадпрыемствах і якая не дазваляе вашаму зубу-гіганту нармальна рэнтабэльна жаваць. Вы спрабавалі чысьціць шкодныя працоўныя кадры? Так! І чым жа? Зубной пастай «неаплачвальныя адпачынкі»? Вы б яшчэ паспрабавалі савецкі зубны парашок «гарантаваная працаўладкаванасьць». Раю вам замежныя пасты, напрыклад, аргентынскую «Татальнае скарачэньне кадраў», або расейскую «Доктар Гайдар». Потым, вазьміце зубную шчотку «Нерэнтабэл уоркер рыч», і намазаўшы пастай, выконвайце сярэдне падмятальныя рухі. У выніку аднаго сеансу можна пазбавіцца ад 5% нерэнтабэльных працоўных кадраў. Увогуле лепшае лячэньне – поўнае выдаленьне зубнога налёту (нерэнтабэльнай працоўнай сілы) спецыяльным інструментам. Рэцыдывіруючыя зубныя камяні падпадаюць пад паўторнае выдаленьне.

Гангрэна

– Беларусь, прабачце за інтымнае пытаньне, вы не жадаеце прадаць свае органы? Я бачу ў вас адносна здаровы карэнны зуб мінэральнай і нафтахімічнай прамысловасьці. Магу знайсьці добрага кліента ў Расеі або на Захадзе. Хочаце трошкі падумаць? Ну добра, пакінем гэты зуб у спакоі, а вось гэты суседні... Я проста не ведаю, што тут і рабіць. Тут назіраецца зубная гангрэна. Гнілы сэктар гаспадаркі – Аграрна-Прамысловы Комплекс. Божухна, колькі тут бактэрыяў-калгасьнікаў, якія пажыраюць бюджэтную эмаль! Можна, натуральна, пачысьціць гэты сэктар – адсартаваць бесперспэктыўныя калгасы ад перспэктыўных і на аснове апошніх паспрабаваць зрабіць рэабілітацыю зуба. Але гэта страта часу. Мая парада – зрабіць ампутацыю. Паверце мне, вы яшчэ маладая кабета, на гэтым месцы абавязкова вырасьце новы зуб – рэнтабэльная фэрмэрская эканоміка. Колькі вам гадоў, кажаце, тысяча? Усё роўна вырасьце! Доктар лепш ведае.

Дрэнны пах

Выбачайце, Беларусь, ваш выпадак нагадвае мне хваробу маёй старой пацыенткі – Аргентыны. Яна таксама вельмі даўно пакутавала ад адсутнасьці інвэстыцыяў, пакуль не зразумела, што прычына ейных праблемаў – дрэнны пах з ротавай поласьці. Я канстатую, што ў вас таксама вельмі непрывабны парфум, як я гэта называю, «неспрыяльны дзелавы клімат». З такім дурманам на вас ніводны бізнэсмэн не паквапіцца. Паспрабуйце жаваць модную жвачку – якая зьменіць дзелавы клімат у ротавай поласьці. Вы напэўна ведаеце, што эфэкт жуйкі залежыць ад яе кампанэнтаў. Напрыклад, вам падыйдзе антыпратэкцыянісцкі карбамід, эмульгатар нізкіх падаткаў, антыскаляціны фастафід, антысацыяльны бутылгідраксізнізол. Калі будзеце рэгулярна жуваць скутым, у роце ў вас будзе такі ж дзелавы клімат, як на Каймановых астравах, якія, як вядома, зьяўляюцца парадызам для інвэстараў. Бізнэсмэны будуць ля вашых ног штабелямі валяцца. Натуральна, у такіх прапорцыях і канцэнтрацыях гэтыя рэчывы будуць адмоўна ўплываць на сацыяльны арганізм, магчымы ўзьлёт крыміналу, сацыяльная палярызацыя і іншыя паталёгіі, аднак гэта ўсё фігня. Жуйце, Беларусь, жуйце! Перафразуючы вядомую рэкламу: «часам лепш жаваць, чым гаварыць пра расейска-беларускае сяброўства».

Дызайн зубоў

Ды вы не бойцеся. Я вам дзеля камфорту зараз анэкдот раскажу. Сустракаюцца, значыцца, два сябра. Адзін другому кажа: «А ты памятаеш Тома, які зьдзекваўся над кошкамі і сабакамі? Ён яшчэ ў сачыненьні на тэму «Кім я хачу быць, калі вырасту», напісаў, што марыць працаваць катам.» – «Канешне памятаю, а дзе ён прыстроіўся, хіба ў нашай краіне сьмяротнае пакараньне не забаранілі?» – «Пайшоў працаваць дырэктарам у МВФ.» Ха-ха-ха!!! Сьмешна? Аднак бліжэй да справы. Прабачце за пытаньне: ад вас міжнародная супольнасьць не шарахаецца? Шарахаецца? Так і ведаў. А хто ў вас былі бацькі – калгасьнікі і працоўныя? Тады ўсё зразумела. Мой дыягназ: Праблемы дызайну эканамічнай мадэлі, выкліканыя спадчыннай паталёгіяй (сацыялістычнае мінулае), якую вельмі цяжка выправіць, таму зубы лепей замяніць. Лячэньне – эстэтычны рэнесанс шляхам татальнага пратэзаваньня ўсёй зубной эканамічнай поласьці (пакет радыкальных структурных рэформаў). Пад час лячэньня абавязковае кансультаваньне групай экспэртаў МВФ. Лячэньне запатрабуе поўнай ампутацыі ўсёй скелетнай косьці (традыцыйных сэктараў эканомікі і часткова суверэнітэту) і замены яе здымнымі пратэзамі. Ён дазволіць вам хутка адаптавацца да зьменлівай сусьветнай рынкавай кан'юнктуры. Не скажу, што пасьля курсу лячэньня вас будзе моцна ванітаваць. Магчымыя сацыяльныя бунты. Аднак, выкарыстаньне пералічаных кампанэнтаў у дызайне ўсьмешкі дазволіць вам дамагчыся аптымальнага эстэтычнага выніку – дасьць унікальную магчымасьць пазбавіцца іміджу паліцэйскага Гуімплена, адчаваць свой міжнародны аўтарытэт.

АнОнсы

Узбудзімым:

Калі на любы выпад лёсу ў ваш бок, вы рэагуеце толькі прыступамі ярасьці, адрозьніваецеся ад блізкіх сяброў нястрымнасьцю, раздражняльнасьцю, жосткасьцю і ўгрумасьцю, то вы адкрылі правільны дзень. І як звычайна, родзае **БТ** не падводзіць сваіх псыхапатаў: **«Барацьба за выжываньне» ў 15.40**. Канешне, перадача пра жывёлаў, але хто такія людзі, як не жывёлы на дзьвюх нагах замест чатырох? Здаецца мне, што вас і ня трэба ў гэтых пераконваць, бо такую выснову вы хутчэй за ўсё зрабілі ўжо самі і ня ў вельмі сталым ўзросьце.

Каб даць выйсьце афэктыўным разрадам, якія гараць у вас унутры, паглядзіце **«Бронкскую гісторыю» (БТ, 18.55)**. Фільм пра тое, як крыважэрныя італьянскія гангстэры мочаць адзін аднога, выказваючы ўсе прыкметы рэзкага рухальнага ўзбуджэньня. Можна толькі пазайздросьціць іхняму ўменьню выжываць у цяжкіх дэпрэсіўных умовах жорсткага амэрыканскага сьвету.

Ізноў жа барацьбу за ўласны лёс можна працягнуць на **НТВ**. Там у **15.15** вас чакае **экстрымальны кантакт з амэрыканскім алігатарам**. Вы зможаце глянуць у вочы гэтай зубастай пачвары да таго, як вашая афэктыўная сьвядомасьць звузіцца да непрадказальнага памеру. У любым выпадку, выхад злосьці і раздражняльнасьці вы знойдзеце.

Арні Шварцнэгер парадуе вас сёньня сваім бязмозглым, але цалкам сматрыбельным трэцясортным баевічком **«Без кампрамісаў» (НТВ, 19.40)**. Ягоны герой, як заўсёды і паўсямесна, вышыбае мозгі з усіх сваіх ворагаў і ворагаў сваіх ворагаў. Ворагі, зразумела, здаюцца на міласьць пераможцы, але на нашае шчасьце Шварц палонных не бярэ, так што абыйдзецца бяз сопляў і іншых бабскіх паскудзтваў.

Ну і сапраўдны сьвінячы візг вы атрымаеце, пагледзеўшы цудоўны мульфільм **«Троль у цэнтральным парку» (8 канал, 17.45)** – тут можна і без камэнтараў.



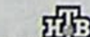
07.00 Навіны.
07.15 «Бэльфэгор». Мульт-сэрыял (Міжнародны Францускі Канал).
07.40 5 цудаў.
07.50 Мультыклюб.
08.30 Арсэнал. Праграма аб арміі.
09.05 Алхімія слова.
09.10 «Сузор'е надзеяў». Нацыянальны тэлевізійны конкурс юных талентаў.
09.40 «МЯЖА». (Індыя) 2-я сэрыя.
11.15 Сад мары. Перадача для дачнікаў.
11.45 Наша спадчына. Нэаклясычныя сядзібы Беларусі.
12.00 Навіны.
12.15 «Усё нармальна, мама!». Забаўляльная праграма.
13.00 «Вашае лата».
13.35 «Сьвятло далёкай зоркі. Міхаіл Пташук». Аўтарская праграма Аляксандра Дамарацкага.
14.05 «ПЕРШАЕ КРАСАВІКА» (Італія).
15.00 Навіны.
15.15 «Касіяпея». Пазнавальны сэрыял (Міжнародны Францускі канал).
15.40 Сьвет жывёлаў у сэрыяле «Барацьба за выжываньне» (Вялікабрытанія).
16.35 Кліп-абойма.
17.15 «ВЯСНА НА ЗАРЭЧНАЙ ВУЛІЦЫ». Меладрама.
18.55 «БРОНКСКАЯ ГІСТОРЫЯ». Крымінальная драма (ЗША).
21.00 Панарама: падзеі тыдню.
21.50 Тэлебаромэтр. Прагноз надвор'я.
22.10 «ЛЮБОЎНЫЯ ГІСТОРЫІ ЛЭДЗІ ГАМІЛЬТОН». (Нямеччына – Францыя – Італія).
23.50 Вольная барацьба. Міжнародныя спаборніцтвы на прызы А.Мядзьведзя.



08.00 «ТВІНІСЫ». Дзіцячы сэрыял.
08.20 Ералаш.
08.30 Служу Расеі!
08.55 Дысной-клюб: «Легенда пра Тарзана»
09.15 «У сьвеце жывёлаў» зь Мікалаем Драздовым
10.00 Навіны (з субтытрамі)
10.10 «Непудзёвыя нататкі» зь Дзьм.Крыловым.
10.30 Пакуль усе дома.
11.10 Дог-шоў.
11.50 «Новы дзень». «Шукальнікі». Ноеў каўчэг.
12.15 «Новы дзень». Тэорыя неверагоднасьці. «Паражаючая цішыня».
12.45 «Клюб падарожнікаў» зь Юрам Сянкевічам.
13.25 Ералаш.
13.35 Дысной-клюб: «Геркулес».
14.00 Навіны (з субтытрамі).
14.10 «Валадар густу» з Валдзісам Пельшам.
15.05 Ток-шоў «Выбар».
15.45 «ЗА ЗАПАЛКАМІ». Камэдыя (СССР), 1980.
17.15 Жывая прырода. «Браты па крыві». Заключная сэрыя.
18.10 «МАСТЫ АКРУГІ МЭДЗІСАН». Меладрама (ЗША), 1995.
20.30 Контуры.
21.10 «Апошні герой-3».
22.10 «МІГАТЛІВЫ». Баявік.
23.45 Часы.
00.45 Рэальная музыка да 01.15.

РОССИЯ

09.15 Ранішняя размова зь Дзьмітрыем Кісялёвым.
09.45 «Гарадок». Дайджэст. Забаўляльная праграма.
10.20 «ВАКАЦЫІ Ў ВЭГАСЕ» (ЗША). 1997.
12.10 Парлямэнцкая гадзіна
13.00 Весткі.
13.20 Вакол сьвету.
14.15 Фігурнае катаньне. Чэмпіянат сьвету. Жанчыны. Вольная праграма. Трансляцыя з Вашынгтону.
15.40 Сьвет на мяжы.
16.15 Пакой сьвету.
17.10 «ТАКСІ» (Францыя). 1998.
18.50 У «Гарадку».
19.00 Весткі тыдню.
20.10 Спэцыяльны карэспандэнт.
20.35 «СФЭРА» (ЗША). 1998.
23.15 Фігурнае катаньне. Чэмпіянат сьвету. Паказальныя выступы. Прамая трансляцыя з Вашынгтону.



09.00 Сёньня.
09.05 «КАХАНЬНЕ ЎДАЎЦА» (ЗША). 1-я сэрыя.
10.00 Сёньня.
10.05 Аркадзь Укупнік у праграме Паўла Лабкова « Расьліннае жыцьцё».
10.35 Вы будзеце сьмяяцца!
11.00 Сёньня.
11.05 Значныя людзі ў праграме «Уплыў».
12.00 Сёньня.
12.05 «Трывожная нядзеля».
13.45 Смачныя гісторыі.
14.00 Сёньня.
14.05 Свая гульня.
15.00 Сёньня.
15.15 Экстрымальны кантакт: амэрыканскі алігатар.
15.45 «Мастацтва рабіць кампліменты». Ток-шоў «Прынцып даміно».
16.00 Сёньня.
16.05 «Мастацтва рабіць кампліменты».Ток-шоў «Прынцып даміно». (Працяг).
17.00 Сёньня.
17.05 Нацыянальная бясьпека: апошні віраж аўтапрому.
18.00 «Сёньня» з Кірылам Пазднякоўым.
18.35 «СЫШЧЫКІ». Дэтэктыў. 6-я сэрыя.
19.40 «БЕЗ КАМПРАМІСАЎ». Баявік (ЗША).
21.40 «СЬМЕРЦЬ НЯГОДНІКА». Дэтэктыў (Францыя).
00.10 «КЛЯН САПРАНА». Гангстэрскі сэрыял (ЗША).

КУЛЬТУРА

11.05 Шпацыры па Брадвэі.
11.35 Канікулы! Канікулы! «Брэменскія музыкі», «Чароўныя ліхтарыкі». Мультфільмы.
12.05 Мой цырк.
12.35 Чорныя дзіры. Белыя плямы.
13.30 «Час музыкі». Тэлечасопіс.
14.00 Шэдэўры сусьветнага музычнага тэатру. В.Моцарт. «Вясельле Фігаро». Фільм-опэра.
17.20 135 год з дня нараджэньня Максіма Горкага. «XX ст. Выбранае». «Жарсьці па Максіму».
18.15 Рэтраспэктыва фільмаў па творах Максіма Горкага. **«ЯГОР БУЛЫЧОЎ І ІНШ.»**. («Масфільм»), 1971.
19.45 «АБСАЛЮТНЫ НЯГОДНІК». Тэлесэрыял (Нямеччына – Аўстрыя – Італія), 1994. 8-я сэрыя.
20.35 «Больш, чым любоў». «Сярод шумнага балу».
21.10 «САЛЯРЫС». («Масфільм»), 1972.
23.50 – 23.55 Праграма перадач.

СТВ

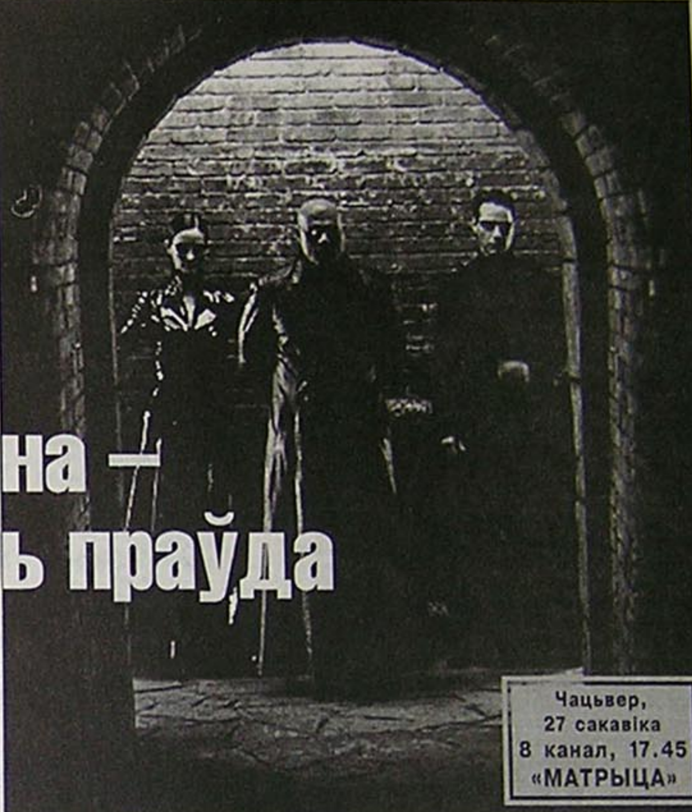
05.30 Музычны канал.
06.30 «Дзікая плянэта». «Ратавальнікі». Дак. фільм.
07.30 «Дэніс-гарэза». Мультыплікацыйны сэрыял.
08.00 «Флінт – дэтэктыў у часе». Мультыплікацыйны сэрыял.
08.25 «Хіткліф». Мультыплікацыйны сэрыял.
08.50 «СТВ-спорт».
09.05 «Менск і менчукі».
09.15 «Партрэт у інтэр'еры».
09.30 «Аўтапанарама».
09.50 «АРАБСКІЯ ПРЫГОДЫ». ЗША, 2000.
10.40 «УСЬМЕШКА МЭЛЯМЭТЫ». Лірычная камэдыя (Расея), 2002. 2-я сэрыя.
12.05 «Сьняданак з Інай Афанасьевай».
12.30 «Дабрыдзень, доктар!»
12.45 «Арт-экспрэс».
13.05 «ДОПІНГ ДЛЯ АНЁЛАЎ». Трагікамэдыя (СССР). 1990.
15.00 «Відавочца» з Іванам Усачовым.
15.30 «ВОВАЧКА-2». Камэдыйны сэрыял.
16.00 «Жыцьцё з Луі». Мультыплікацыйны сэрыял.
17.00 «Такая прафэсія».
17.25 «Навіны сусьветнай шоў-індустрыі».
17.55 «Вар'яцкі сьвет». Дак. фільм.
18.45 «168 гадзін». Інфармацыйна-аналітычная праграма.
19.30 «Усё для цябе».
20.00 «Пакуль гарыць сьвечка».
20.35 «УСЬМЕШКА МЭЛЯМЭТЫ». Лірычная камэдыя (Расея), 2002. 2-я сэрыя.
22.00 «Гульнёвы рэфлекс».
22.10 «Навіны СНД».
22.25 «Проста маці» Дак. фільм цыкла «Агульны дом».
22.40 «НЕБЯСЬПЕЧНАЯ ЗОНА» (ЗША), 1995.

8 канал

15.00 «У госьці да казкі».
16.30 «Эўропа сёньня».
17.00 Сэрыял «Горац».
17.45 Мультфільм «Троль у цэнтральным парку».
19.10 «Атомік Філмз» і «К-відэа» прадстаўляюць.
19.15 «СТАРЫКІ-РАЗБОЙНІКІ» (Расея)
20.45 «Вечарніца».
21.00 Тэлемагазін.
21.10 «ГАННА І КАРОЛЬ» (ЗША).

НАВІНКІ TV

Праграма тэлебачаньня 24-30 сакавіка 2003



Чацьвер, 27 сакавіка 8 канал, 17.45 «МАТРЫЦА»

Матрыца: Калі пагана – значыць праўда

– Што калі ты ня зможаш прасануцца? Як тады ты высьветліш розьніцу паміж сном і рэальнасьцю?

Існуе шмат вэрсіяў наконт даты нараджэньня такога вельмі папулярнага сёньня тэрміну як «кібэрпанк», і можна называць розныя гады, месяцы і нават дні, але бясспрэчным зьяўляецца той факт, што жыцьцё ў яго ўдыхнуў вялікі Уільям Гібсан у сваім бесьсьмяротным рамане «Нэйрамант». Раман выйшаў у 1984 годзе, адсюль і пачынаецца адлік эры кібэрпанку, які ў параўнаньні з хакерскім рухам уяўляе сабой больш глыбокую і шматаспэктную зьяву ў кібэркультуры. У прынцыпе галоўная ідэя кібэрпанку заключаецца ў тым, што ў выніку разьвіцьця тэхналёгіяў межы паміж чалавекам і машынай незваротна размываюцца. Другі, ня менш важны лейтматыў, зьвязаны зь неабмежаванай свабодай доступу да інфармацыі і недапушчальнасьці яе выкарыстаньня ў карысьлівых і кан'юнктурных мэтах. Уласна кажучы, хакера адрозьнівае ад кібэрпанка тое, што першага можна назваць піянэрам, калянізатарам кібэрпрасторы, а апошняга ўжо можна разглядаць як паўнапраўнага жыхара, грамадзяніна камптарнай сеткі.

Галівуд, які заўсёды спраўна рэагаваў на новыя павевы ў культурным жыцьці нацыяў, на гэты раз затармазіў, пры чым затармазіў няхіла – прайшло ажна 10 гадоў пакуль мувімэйкеры не схапіліся і не пачалі разьвіваць гэтую вельмі модную зараз тэму. Спатыкнуўшыся некалькі разоў аб «Хакераў», «Сетку», падавіўшыся «Джоні Мнэмонікам» і праглынуўшы «Нірвану», плянэта Галівуду пры актыўным удзеле незамяняльных братоў Вачоўскі нарэшце здолела такі стварыць блокбастэр у жанры «кібэрпанк» – фільм «Матрыца».

Герой-адзіночка, які ўяўляе сабой сплаў высокіх тэхналёгіяў і маргінальнасьці хакераў, з дапамогай каманды адданых памочнікаў змагаецца за тое, каб абудзіць заснулае чалавецтва ад віртуальнага сну, ні на хвіліну ня думаючы пра тое, што ўся гэтая звалка плянэтарнага маштабу, куды яны так хочуць загнаць народ, таксама можа аказацца далёкай ад рэалу. Насамрэч ніякіх крытэраў адрозьніць сапраўднае ад несапраўднага ў змагароў з матрыцай няма, а віртуальная рэальнасьць у сваёй праўдзівасьці дасьць фору любой рэальнай рэальнасьці. Так што застаецца толькі адзін крытэр, папулярны больш чым у 80 краінах сьвету – калі ўсё ідзе добра, значыць ад вас нешта хаваюць. Ну а калі горш і быць ня можа – то калі ласка просім ў рэальны сьвет. Гэта значыць, што ў прынцыпе цалкам верагодна, што ратавальнік чалавецтва, гэтае 157 увасабленьне Буды на зямлі, ляжыць сабе ў жыжы ўласных адходаў увесь панатыканы розных хрэняў і ратуе нас у сьвеце ўласных кашмараў. Даволі тыповая карціна для пакоя ціхіх памешаных, якія растуць там, дзе іх пасадзяць, і сынтэзуюць тое, што іхны мозг у стане ўпігаць. Але пакінем Нэо самому разьбірацца з сваімі «тараканамі». Нас жа цікавіць толькі адно пытаньне, якое ўжо 4 гады не дае спакою – была гэтая паганая лыжка насамрэч ці не! Прыемнага прагляду!

Робат Вэртэр,
антрапаморфны фэрамутант

ТЭле-падвОх тЫдня

Нарэшце, грамадзяне, настала вясна. Але, як вядома вузкім спэцыялістам, вясна прыносіць з сабой ня толькі гульню гармонаў у яйцах ды яічніках, але й на геапалітычнай прасторы. На фоне рэальнай вайны з Іракам самая крутая поза – ракам. Але пяройдзем да пэрсаналіяў. Ня ўсе грамадзяне Сьвету адэкватна паводзяць сябе ў дэмісэзонны пэрыяд. Акурат у гэты пэрыяд абвастраюцца рознага кшталту псыхічныя хваробы ў рознага кшталту прэзыдэнтаў.Тут-та й адбываецца самае цікавае! Галоўнае своечасова зарыентавацца й некага прадставіць да «Оскара», некага замкнуць у псіхушку, а некага – такі ўжо лёс – аддаць пад трыбунал як ваеннага злачынцу. Што нясе з сабой гэтая вясна?..



Нацыстоўскі міт і СЁНЬНЯШНЯЯ ПАЛІТЫКА

У французаў заўсёды было своеасаблівае стаўленьне да сваіх бліжэйшых усходніх суседзяў: гэта мешаніна пачуцьця перавагі і непаўнавартасьці, гонару і зайздрасьці адначасова. Таму ў справе містыфікацыі і міталягізацыі нямецкага нацызму французам належыць ня меншая роля, чым у яго дэмістыфікацыі. Гэта два дзівака Жак Бэрж'е і Луі Павэльс агаломшылі сьвет кніжачкай «Раніца ведзьмакоў», дзе ў папулярнай форме апісваліся неверагодныя цуды Анэнэрбэ, містычныя ўраеньні таварыства Туле і дзікія фантазіі накшталт тэорыі пустой Зямлі ці «Вечнага льда», чым надоўга наляпілі ярлык «іррацыяналізму» на ўсё зьвязанае з мэнтальнай актыўнасьцю Трэцяга рэйху.
У кніжцы францускіх філёзафаў са Страсбургу Лаку-Лабарта і Нансі, якая выйшла нядаўна ў санкт-пецярбурскім выдавецтве «Владимир Даль» спрабуецца вырашыць праблему ад адваротнага. Гэта не гістарычная праца ці судовыя разборкі пасьля Нюрнбэргу іх праца – дэталь у «агульнай дэканструкцыі гісторыі». Вучні постмадэрніста Жака Дэрыда не зьбіраюцца вешаць усіх сабак толькі на немцаў – уся эўрапейская гісторыя ў традыцыйным разуменьні падлягае грунтоўнаму перагляду. Гэта значыць, што за гістарычныя перагібы вінаватыя не толькі нацысты, але і ўсе астатнія працаўнікі мадэрну, якія спрабавалі зь невучонай малпы зрабіць звышчалавека.
Такім чынам, праблема нацызму ня столькі вузканямецкая, але і можа мець унівэрсальнае значэньне. У 80-х стала больш-менш відавочная бясплоднасьць спробаў разгляданьня нацызму як нешта накшталт формы часовага масавага псыхозу, які паддаецца вылечваньню рознымі сродкамі сацыяльнай тэрапіі. Дэнацыфікацыя выявілася ў асуджэньні і выцясьненьні на пэрыфэрыю зьнешніх праяваў нацызму —сымболікі, зьвязанай з культам белакурай бэстыі, расізму, жорсткасьці і г.д., то бок у зьмене культурнага коду, што прыводзіла да часам недарэчнага схематызму. (Кожны эўрапейскі школьнік мог адбарабаніць, што нацызм – гэта Вагнэр у музыцы і Ніцшэ з Хайдэгерам у філязофіі, а пасьля ўзяць у рукі бэйсбольную біту і пайсьці каўбасіць чарнажопых).
Аўтары перасьцерагаюць ад скарасьпелага і тупога абвінавачваньня нацызму ў *іррацыяналізме*. Насупраць, у фашызме існуе пэўная *лёгіка*. Што таксама азначае, што *пэўная лёгіка* зьяўляецца *фашыстоўскай* і што гэтая лёгіка ня такая ўжо чужая агульнай лёгіцы эўрапейскай рацыянальнай традыцыі.
Лаку-Лабарту належыць між іншым наступны правакацыйны афарызм: фашызм – гэта гуманізм. Гэта сьведчыць не пра ўкрытую пагрозу таталітарызму ў эўрапейскім гуманізме, але пра глыбокія карані ідэалёгіі фашызму ў гуманістычным мысьленьні: прыклад – культурны герой нацыстаў, нямецкі містык Майстар Экхарт, як аўтар канцэпцыі «бязьмежнага Творцы ў сабе», канцэпцыі, якая ў нацыстаў азначала абсалютную боскую самадастатковасьць і саматворчасьць індывідуальнай душы і *расы* як вышэйшага адзінства.
Адной з адметных рысаў нямецкага нацызму аўтары ўказваюць акцэнтаваньне на «крыві і глебе», а не на мове, як аснове фармаваньня нацыі, што было краевугольным камянём рамантыкаў XIX стагодзьдзя: Гітлер пісаў, што можна і нэгра навучыць па-нямецку, але немцам ён ад гэтага ня зробіцца. Адсюль выгнаньне зь нямецкай сьвядомасьці цэлага культурнага слою, створанага *ня-немцамі па крыві*.
Зрэшты гэтым нямецкі фашызм розьніцца ад італьянскага, дзе габрэі займалі ключавыя пасты ў партыі, а ў культуры не было такіх строгіх перасьледаў авангардыстаў ды ўсялякіх «іншых».



Лёгіка нацызму складаецца ня ў тым, што нацыкі дурманілі народ казкамі, а ў тым, што выкарыстоўвалі гатоўнасьць нямецкіх масаў верыць у казкі. Замарочаныя паразай у І Сусьветнай, ганьбай Вэрсальскага міру, інфляцыяй Вэймарскай рэспублікі, немцы шукалі міталягічнай кампэнсацыі за свае чэргі і галадуху. Міт як пэўны *апарат ідэнтыфікацыі*, прыйшоўся да густу масам працоўных і беспрацоўных, расісцкая ідэалёгія злучылася з *будаўніцтвам* міту, а гэта значыць зь Мітам Арыйца, бо менавіта ён быў распрацаваны як найбольш тэхнічны і мэтанакіраваны.
Нацыянальная гісторыя нямецкага народу атрымала такім чынам дадатковы радавод, куды былі ўключаныя тыбецкія мудрацы, старажытныя грэкі ды яшчэ мітычныя Атлянты і Нібэлунгі.
Такім чынам, нацысты, як сьцьвярджаюць Лаку-Лабарт і Нансі, эстэтызавалі палітыку, ператварылі яе ў балаганнае шоў, каб звабіць дурныя «масы». «Масам» прапанавалі зрабіцца багамі Вальгалы, а ў наступстве яны і атрымалі свой Рагнарэк – гібель багоў.
Можна зрабіць высновы з гэткай разбуральніцкай інтэрпрэтацыі гістарычных фактаў: праграма дэнацыфікацыі павінна быць інтэгральнай, як у знакамітага блазна гарохавага Джэла Б'яфры, які хацеў абавязаць палітыкаў і бізнэсоўцаў прыходзіць на працу ў блазенскіх строях, якія больш адпавядаюць іх становішчу ў балагане.
І трэба азначыць, што пэўныя крокі ў гэтым накірунку ўжо зробленыя: палітычнае шоў нашага часу, калі вядомыя палітыкі зьяўляюцца ўдзельнікамі ўсеагульнага карнавалу (удзел экс-прэзыдэнта СССР Міхаіла Гарбачова ў мультсэрыяле «Сімпсаны» адзін з сымптомаў) зьяўляецца яскравым паказальнікам падману і самападману масаў, якія мусяць паверыць у казку пра тое, што блазны палітычнай сцэны падобныя на іх саміх і дзейнічаюць у іх інтарэсах. Але гэта ўжо іншая гісторыя ●

Жора Дымітраў

ДАты

Такіх не бяруць у касманаўты!

Сакавік аказаўся багатым на падзеі пераважна касьмічнага характару – пад знакам Рыб нарадзілася 6 сакавіка 1937 года Валянціна Церашкова, першая жанчына-касманаўт і першы мужчына-касманаўт Юры Гагарын, у сакавіку ён жа і разьбіўся пры выпрабаваньні новай мадэлі самалёта. Цікава, што падчас касьмічнага палёту, які адбываўся ў аўтаматычным рэжыме, пілоту-касманаўту была адведзеная роля паддосьледных сабачак Белкі і Стрэлкі і строга забаронена дакранацца да прыбораў. Псыхолягі нават палічылі, што чалавек, убачыўшы сваю плянэту звонку, абавязкова звар'яцее. Ёсьць вэрсія, што Гагарын увогуле не лятаў, а ўсё было зьнята ў павільёне на студыі «Саюзмультфільм». Тым ня менш, 104-хвілінны палёт аказаў вялікі ўплыў на сьвядомасьць чалавецтва. Ватыкану прыйшлося распрацоўваць новую стратэгію ахмурэньня наіўных казьлевічаў і склікаць у 1962 годзе другі Ватыканскі сабор, бо ў генэральнай хрысьціянскай махамантры «Ойча наш» жыве «ў небе», куды чалавеку раней суваца было забаронена. А імя Гагарына стала любімай тэмай алькагольнага фальклёру тост «За Гагарына!» падымалі таму толькі, што «ён сказаў «Паехалі!».
14 сакавіка 1879 году нарадзіўся Альбэрт Эйнштэйн, вынаходнік тэорыі адноснасьці, якая зрэшты таксама ня вытрымала крытыкі навукоўцаў – але хто памятае пра крытыканаў! Эйнштэйн выдатна пасаваў патрабаваньням масавай аўдыторыі бачыць вучонага-дзівака, які нешта там «адкрыў». Фатаздымак неахайнага патлатага акулярніка, які да таго ж паказвае язык, быў ня менш папулярным, чым лыба простага смаленскага хлопца Гагарына – таксама выдатны піараўскі трук ТАСС.
23 сакавіка 1881 наш славуты зямляк *Кібальчыч на сыцяне турэмнай камэры* намаляваў рэактыўны лятальны апарат. Звычайна ў турме малююць апараты, такія як ў фільме пра Осьціна Паўэрса – з двума яйкамі. Тым ня менш гэты дзень могуць лічыць сваім сьвятам і служачыя ўнутраных войскаў.
Яшчэ касьмічны юбілей – 6 сакавіка – 20 год з дня выпуску першага ў сьвеце камэрцыйнага сотавіка кампаніі Motorola. Апарат DynaTAC 8000X быў рэзультатам 15 гадоў распрацовак. Што ж тут касьмічнага? Motorola вядомая тым, што радыёперадатчык, якім карыстаўся на Месяцы астранаўт Нэйл Армстронг у 1969 годзе, таксама быў пазначаны брэндам карпарацыі.



Arche – часопіс ці дзембельскі альбом?

Любімы часо-піс беларускіх інтэлектуалаў *Arche* на гэты раз прысьвечаны «Расейскаму пытаньню». Адразу насоўваецца аналёгія зь «Яўрэйскім пытаньнем» і мэтадамі яго вырашэньня ў Трэцім Рэйху – здаецца, што *Arche* запрапануе нашыць расейцам зоркі Саламона на пінжакі і забараніць прадаваць дранікі ў кафэтэрыях. Але ўсё абышлося ціха-мірна. Некалькі разгонных артыкулаў, парачка «вясельных генэралаў» для саліднасьці і «плеяда мясцовых мысьляроў», якія адчулі заклік патрэсьці Сусьвет глыбінёй сваіх разважаньняў. І ня толькі мясцовых, але пасьля пра гэта.
Arche ў розных сваіх выпусках дэманстраваў часам большы, часам меншы, але заўсёды відавочны дысананс паміж амбіцыйнай дэкляраціяй і ўбогай рэалізацыяй свайго інтэлектуальнага праекту. А тым і цэнны гэты часопіс для ўдумлівага аналітыка: тым самым, за што старажытныя кітайцы любілі назіраць за малпай – чым вышэй малпа караскаецца па дрэве, тым лепш відаць яе азадак.
Так, перадусім «вясельныя генэралы» – гэта знакамітыя антысаветчыкі Жорж Ніва і Ален Бэзансон, дзьве старыя шкарпэткі, вядомыя публічнасьці яшчэ з часоў максімаўскага «Кантынэнту» і перадач на расейскай службе радыё «Свабода». Жорж Ніва ў гутарцы ўзгадаў пра тых са сваіх калегаў, якія «ня езьдзяць па Расеі, ня ведаюць яе, не бываюць у Маскве, не чытаюць таго, што там друкуецца...», але лічацца спэцыялістамі па расейскім пытаньні, бо адпавядаюць агульным русафобскім стэрэатыпам, як раней антысаветчыкам дастаткова было напалохаць абывацеляў тым, што ў Маскве па вуліцах мядзьведзі ходзяць. Сам Ніва дагэтуль упэўнены, што чытаньне Салжаніцына сёньня ўсё яшчэ можа істотна папоўніць інтэлектуальны багаж жыхара Заходняй Эўропы.
Максім Шчур разважае пра вытокі расейскага фашызму. Як бы ні казалі, тэорыя паэтам не па зубах. Шчур заваяваў народныя сымпатыі знакамітай п'есай «Сьмерць тырана» і сваімі мацернымі байкамі пра прэзыдэнта, але гэты прэтэнцыёзна-дылетанцкі тэксьцік можа парадаваць хіба толькі псыхіятраў. Шчур прыйшоў да высновы, што фашызм трэба разглядаць не як ідэалёгію, а хутчэй як маральны стан грамадзтва, дакладней амаральны, і ў якасьці прыкладу амаральнага грамадзтва пераказвае зьмест пазаліниеўскага фільму «120 дзён Садому», зьнятага па раману вясёлага маркіза. У Празе, адкуль Шчур займаецца назіраньнямі за развіцьцём «ідэалёгіі расейскамоўнага фашызму», можна сёлета знайсьці сабе клюб на любы густ – і с\м і б\с і бпс\бпсм... Аматарам атаесамляць этатызм са змрочным замкам, дзе група лібэртынаў-вычварэнцаў аддаецца сваім нізьменным інстынктам пад маскай сацыяльнага экспэрымэнту, лепш не сядзець у Прагах ды Брусэлях, а завітаць на радзіму да сваіх родных дзяржаўных чыноўнікаў.
Дамарошчаныя таленты прадстаўленыя ў нумары ў вялікай колькасьці – найбольш глыбокамысьленны зь іх, як нам падаецца А.Бацюкоў з



Быць промнем сьвятла ў цёмным царстве неяк не ўдаецца архэістам

Магілёву, які не знайшоў нічога, каб, прааналізаваўшы тэксты Барысевіча, Акудовіча і кніжку «Тазік беларускі», прыйсьці да высновы, што гэта не постмадэрнізм, а сапраўдны мадэрнізм, а інстытут літаратуразнаўства мышэй ня ловіць у гэтых тонкіх пытаньнях.
Цырк! Самая глыбокая думка, якую можна вышукаць у гэтым нумары часопісу *Arche* , як бы тую пэрліну ў купе гною, належыць нашаму знакамітаму акрабату пяра і знаўцу сучаснай культуры А.Белавокаму – «*Навінкі* – гэта газэта, для якой няма нічога сьвятога» (с.70 «Круглы стол: Чатыры новыя выданьні»).
Дзякуем за рэкляму, у сваю чаргу адзначым, што *Arche* – часопіс, у кожным нумары якога заўсёды ёсьць нешта сьвятое – і кожны раз новае ●

Оскараносьбіты спачатку зьядуць маліну



«Залатая маліна» – свое-асаблівы «Оскар» сярод самых галімых фільмаў, тупых сцэнароў і адстойных актораў.

Падагрэтыя СМІ жарсьці вакол Оскара ўжо дастаткова набілі аскоміну шараговаму кінааматару. Назвы фільмаў і імёны актораў ведаеш часам лепей за імя па бацьку сваёй цешчы, а базары вакол намінантаў ужо даўно перагварыліся ў спрэчкі каля букмэкерскай канторы. Некаторыя фанаты ўжо даўно зрабілі стаўкі на розныя кінашэдэўры. Напрыклад, на «Ўладара пярсьцёнкаў» прымаліся стаўкі 5 да 6, «Банды Нью-Ёрку» можна было паставіць 5 да 7 і г.д.

Да раздачы бонусаў ад амэрыканскай кінаакадэміі застаўся нейкі месяц, ужо мы ведаем першых намінантаў, ужо паглядзелі палову фільмаў. Вызначыць з усёй масы, хто лепшы – вялікага розуму не патрэбна, куды больш невыканальная місія абраць самага горшага – хто зьняў самы непатрэбны, нецікавы, дрэнны фільм. За дзень да афіцыйнай оскара-паказухі, 22 сакавіка адбудзецца чарговая цырымонія ўручэньня прэміі **«Залатая маліна»**. Гонар быць удастоеным такога падарунку будзе мець толькі самы апошні лох у амэрыканскім кінематографе. На сёньняшні момант ёсьць першыя намінанты на гэтую ганаровую смачную ягаду. На першым месцы на званьне **«Самы горшы фільм году»** па прагнозах аналітыкаў канешне нятленка з поп-дзівай-дзевай Брытні Спірс **«Перакрыжаваньні»**, які прэтэндуе ажна 8 намінацыяў, **«Атака клонаў»** і **«Унесеныя»** могуць адхапіць па 7. За званьне **«Самы горшы актор»** будуць змагацца Эдзі Мэрфі («Плута Нэш»), Рабэрта Бэніны («Бураціна»), Адрыяна Джаніны («Унесеныя»), Стывэн Сыгал («Ні жывы, ні мёртвы»), Адам Сэндлер («Мільянэр несамхоць»). Сярод акторак будуць спрачацца Анджэліна Жолі, Брытні Спірс, Уінона Райдэр, Джэніфэр Лопэс (апошняя ўжо другі год запар не здае пазыцыі), старушка Мадона, якая яшчэ можа адхапіць намінацыю за галімую ролю другога пляну, плюс намінацыя **«Горшая песьня»**. Ня шмат для адной? У кішэні былога сэкс-сымбаля і так ёсьць чатыры ўзнагароды за фільмы «Шанхайскі сюрпрыз», «Хто гэтая дзяўчынка», таксама яна зьяўляецца **самай горшай акторкай ХХ стагодзьдзя**. Узнагарода ў новай намінацыі **«Самая напышчаная маладзевая стужка»** будзе разыграная паміж фільмамі «8 бязумных начэй», «Перакрыжаваньні», «Тры ікса», «Дурацкае кіно», «Скубі-Ду». А вось у прэтэндэнты на прэмію за самую горшую рэжысуру патрапілі Рабэрта Бэніны («Бураціна»), Тамра Дэвіс («Перакрыжаваньні»), Рон Андэрвуд («Плута Нэш»), Гай Рычы («Унесеныя»), Джорж Лукас («Атака клонаў»).

Шчыра кажучы, ніхто не сумняваўся, што ў гэты сьпіс трапілі ўсім знаёмыя кінавароцілы. Вось толькі здаецца, што прэцэдэнтаў магло быць больш. Чаму сюды ня трапіў Аль Пачына са сваімі супэртрылерамі-камэдыямі «Бяссоньніца», «Сымона», што акрамя зявоты нічога не выклікаюць, Антоніо Бандэрас зь сябрам Робэртам Радрыгесам – гэтыя супэр-мача сваімі кінапошукамі даўно цікавяць толькі што падлеткаў, што толькі ўчора адкрылі для сябе гульню па сыстэме Станіслаўскага, а таксама змагара зь нягоднікамі ўсяго сьвету Бруса Лі... Відаць, яны праваронілі са здачай шэдэўраў у прыёмную камісію. Або рабілі стаўкі на «Оскара»?

Калі ўсё можна набыць за грошы, то хай пішуць, хай хоць нешта робяць, толькі каб імя не сыходзіла са старонак часопісаў і газэт, зразумела, для каго выдуманая такая прэмія. Яна для цябе, чытач – цягні свае баксы, эўра, рублі і тугрыкі ў касы кінатэатраў, відэасалёны і магазіны. Купляй касэты, саўндтрэкі, майкі, паштоўкі і нашлёпкі. Аддавай свае грошы, галасуй сваімі грашыма і праз год цябе парадуюць яшчэ адным «Оскарам» і «Залатой малінай» ●

ВЫБЕРЫ рэальнасьць

Спартыўныя гонкі паміж Галівудам і эўрапейскім кіно ўжо некалькі дзесяцігодзьдзяў ліхаманяць кінаэкраны. Падыход да мастацтва двух розных сьветаў дыямэтральна супрацьлеглыя. Амэрыканскае кіно імкнецца зьдзівіць і агаломшыць, нешта выдумляе жудаснае, але ніколі не забудзецца падсаладзіць, гуляе зь пераўцелаўленьнем зорак-актораў у надуманай псэўдарэальнасьці, а Эўропа проста адлюстроўвае звычайную рэальнасьць дома, у офісе, у клюбе, на вуліцы... Акторы іншым часам проста натуршчыкі, якія пад дуду рэжысэра гоняць праўду-матку з-пад нагцей.



СЫМОНА

Фільм: **Эндру Ніколь**
У ролях: **Аль Пачына, Катрын Кінэр**



НЕЗВАРОТНАСЬЦЬ

Фільм: **Гаспара Ноэ**
У ролях: **Моніка Бэлучы, Вэнсан Касэль**

1. Твой сцэнар – фігня. Акторка зьдзекваецца з рэжысэра і выводзіць яго з праекту.
2. Мяне не цікавіць, хто ўкладае грошы, я жадаю здымаць добрае кіно.
3. Нейкі Хэнк завяшчаў рэжысэру праграмнае забесьпячэньне, для стварэньня віртуальных актораў. Праз 9 месяцаў фільм гатовы. Галоўную ролю выконвае камютарная Сымона. Усе крытыкі ў захапленьні, але хто гэта – Сымона?
4. Сымона паважае прыватнае жыцьцё, схаванае ад чужых вачэй. Не дае інтэрвію і г.д. Але яе ўжо нехта сустракае ў тусоўцы. Сымона – новая палюбоўніца рэжысэра?
5. Рэжысэр падагравае чуткі пра Сымону. Усе жадаюць убачыць зорку. Палова сьвету балдзее ад зоркі.
6. Сымона ня толькі пазіруе журналу PlayBoy – яе імем названыя парфумы, яна займаецца музыкай і хутка дасьць жывы канцэрт.
7. Фурор. За два кінафільмы – два «Оскары». Але і ў рэжысэра дах раскалваецца на дзьве паловы. Ен вырашае пахаваць Сымону.
8. З дапамогай віруса рэжысэр зьнішчае Сымону. Але яго абвінавачваюць у забойстве ўсеагульнай любіміцы. Турма. Допыты. Сьведкі. Адвакат.
9. Дачка-хакер. Пакапаўшыся ў кампутары бацькі, яна вярнула Сымону. Усё сьпісалі на банальны піар-акт.
10. Цяпер Сымона жадае стаць палітыкам, і ў яе з рэжысэрам ёсьць дзіця зь імем Чып.

10. Ніхто ня ведае, дзе і што яго чакае.
9. Аднаго заносяць у санітарную машыну, другога з заламанымі рукамі ў паліцэйскі бобік.
8. Садамазафакінпідарклюб. «Дзе лентачны чарвяк!? Ты!? Засунуць табе кулак у задніцу!?» Драка. Аднаму ламаюць руку. Некаторыя наведнікі ананіруюць. Другому чуваку раздубасілі башку вогнетушыльнікам.
7. «Ты ведаеш дзе? Дзе гэты клюб «Рэктум»?» – «Супакойся! Ты што забіць каго-та хочаш? Паехалі дадому! Ты што працуеш у паліцыі?» – «Гільерма, сука, дзе лентачны чарвяк?!»
6. «Хто гэта былі – панкі, нацы, бандзюкі? Ваш сябра ўжываў наркату? Навошта, вы, да шлюх прычапіліся?» Акрываўленую жанчыну заносяць у хуткую дапамогу. Адзін плача.
5. Падземны гараж. «Ну чаго, парэзаць цябе? Шнар пакінуць? Расстаў ногі! Расслабся! Зараз устаўлю!» Нюхае. Гвалціць. Нюхае. Б'е-б'е нагой, б'е тварам аб падлогу, б'е...
4. Вечарынка. Кокс. Дзеўкі. Танцы. «Ты што, пад кайфам? Зноў нанюхаўся? Я пайшла дадому».
3. «Табе проста трэба ўзяць прастытутку і паспрабаваць усё».
2. Патрэбна прымаць і прыгожае, і ўродлівае.
1. Станоўчы тэст на цяжарнасьць.

Пытаньні да гледача:
Што можа зрабіць павелічэньне кошту актораў супраць танных кампутарных эфэктаў?
Каму патрэбнае надуманае салодкае жыцьцё супраць жорсткай рэчаіснасьці?

Banker_kv@yahoo.com

! Таварышы дарослыя ! Хавайце відэакасэты ад дзяцей !

Кіно вачыма дзіцяці





Калі я зноў засталася дома адна, я паглядзела вось які фільм...

24 мільёны гадоў таму мэгаладон быў 20-тоннай махінай з 10-мэтровым радыюсам пашчы, здольнай зжэрці тыраназаўра і перажыць ледніковы пэрыяд, але ўсе лічылі, што ўсе яны вымерлі, да сёньняшняга дня, калі двое навукоўцаў знайшлі аграмадны зуб у водах мэксыканскага заліву, дзе так шмат аматараў пappляскацца ў моры...

«МЭГАЛАДОН-2: МАРСКІ ТЫРАНАЗАЎР»
Фільм Дэвіда Ўорэа
У ролях: Джэніфэр Макштэйн, Джон Бароўман



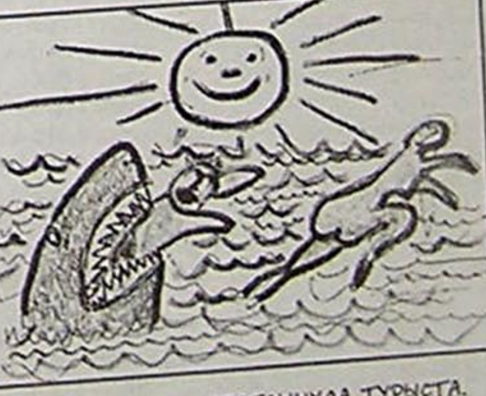
Цеця і дзядзя проста купаліся.



Акула зьела дзядзю.



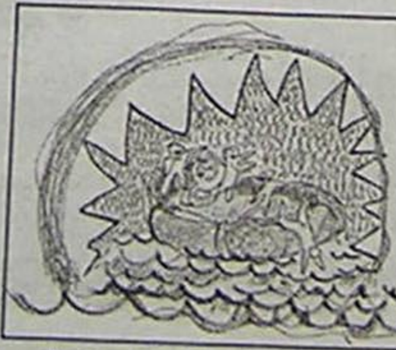
А друг дзядзя знайшоў акулін зуб



Потым акула праглынула турыста.



Затым акула зьела парашутыста.



Акула зьела яшчэ некалькі людзей.



Дзядзя кінуў галодная акуле каробачку.



Потым ён націснуў кнопачку.

Калі я была ў заапарку там таксама жывелы былі галодныя, і мы з татам іх пакармілі.

Два канцы, два кальцы, а пасярэдзіне...

Ну вось табе, хобіт, і оркаў дзень! Дачакаліся: выйшла на экраны беларускіх кінатэатраў другая частка «Валадара пярсьцёнкаў» пад супэрарыгінальнай назвай «Дзьве крэпасьці».

Перш за ўсё стужка ўражвае сваёй манумэнтальнасьцю. Бандарчук зь ягонай Барадзінскай панарамай і Возераў з танкавымі стралялкамі на фоне Галівудзкага кінашэдэўра выглядаюць саплівымі шчанюкамі, якія залезьлі ў пясочніцу ў салдацікі пагуляцца. На працягу трох гадзінаў мільёны кампутарных клонаў на экране мочаць адзін аднаго пад долбі-саўнд у стылі а-ля малады Вагнэр. Расава непаўнавартасныя гобліны, безумоўна, заўсёды прайграюць. Калі б такое кіно ў свой час паказалі фюрэру, дык ён бы забыўся на свой Халакост, набыў кампутар і гуляўся цэлымі днямі ў «Герояў мячу і магіі – III» (IV вэрсію проста не асіліў бы).

Падчас прагляду фільму ў непадрыхтаванага гледача, безумоўна, узьнікае шмат пытаньняў: ці зьяўляецца фізыялягічна магчымым сэкс паміж чалавекам і эльфійскай жанчынай? А паміж оркам і хобітам? А паміж оркам, хобітам, чалавекам і эльфійскай жанчынай? Адзінае, што я зразумеў сам – гэта тое, што «бацька» па-эльфійску гучыць як «тата». Высновa: эльфы паходзяць ад беларусаў (або эльфы – сапраўдныя продкі беларусаў, а ня нейкія там крывічы).

Выводзіцца й яшчэ адна заканамернасьць, якая дапаможа ня блытацца ўва ўсіх гэтых Саўронах-Саруманах і зь першага погляду разумець, ху із чмо. Ува ўсіх станоўчых герояў фільму зубы беленькія і здаровыя, як у Брытні Спірс, а каварныя злодзеі заўсёды грэбуюць Блэндамэдам і ірвуць адзін аднаму глоткі незапламбіраванымі гнілушкамі.

Парадаваў Горлум (ён жа Смэагорл). Актор, які граў «Маю прэлесьць», яўна рыхтаваўся да ролі па сыстэме лячэбнага галаданьня. На экране ў яго можна пералічыць ня толькі рэбры, але і ўсе пазванкі на храбціне. Калі хто скажа, што гэта грым такі, ці кампутарная галаграфіка, я яму плюну ў вочы, ды яшчэ пендаля прапішу. Бачна, што чалавек працаваў па Станіслаўскаму, і таму ягоны Горлум нагадвае рэальнага студэнта, які загуляўся ў ролевыя гульні, вырашыў не вяртацца ва ўніверскую сталоўку, застаўся ў цёмным лесе і харчуецца падножным кормам і дробным браканьерствам.



На фоне плоскіх станоўчых вобразаў підаравата-сьлюняватых хобітаў і мужыкавата-грубаватых гномаў, Горлум выглядае сапраўдным Гамлетам. Гэта адзіны пэрсанаж у фільме, які вырашае сапраўды важную задачу: шукае адказ на традыцыйнае інцелягенцкае пытаньне: «Ці я істота дрыжачая, ці права маю?» Ваганьні героя выклікалі ў мяне шчырае спачуваньне. Хочацца верыць, што ў наступнай сэрыі гадкае качаня пераможа ўсіх ворагаў і ператворыцца ў прыгожага лебедзя. Сьмялей, Горлум, мы зычым табе ўдачы! ●

Фрэда Бэгенс

Рэклама сэксу на БТ



Беларускае тэлебачаньне ў імкненьні да эўрапейскіх стандартаў пераўзышло самое сябе. Пра разнастайнасьць праграмаў і ідэяў на аднаўленым нацыянальным ТБ мы ўжо шмат пісалі, аднак у дробязях таксама праяўляецца ўвесь шык народнай тэлевізіі. У гэтым сэнсе проста неабходна замовіць славечка пра новую рэкламу на нашым «воку ў сьвет». Усе звыкліся з сацыяльнымі ролікамі з калекцыі спадара Бурсіко пра прэзэрватывы, наркотыкі і алкаголь, аднак, як высьветлілася, гэныя «канскія львы» адпачываюць перад новымі ўласнымі знаходкамі рэклямнай службы беларускага тэлебачаньня.

Лепш усялякіх трылераў устаўляе стары ролік з гіпатэтычна зарэзанай бабулькай, якая неасьцярожна адчыніла дзьверы джэнтэльмэну ўдачы. Нядаўна зьявілася яшчэ больш жахлівая рэклама, падчас утыканьня на якую не адна сотня гледачоў папярхнулася вечаровымі макаронамі з маслам.

Ролік цалкам садраны з рэкламы пра дызельнае піва: «Гэта мая рука, а гэта яе рука», толькі здымаўся ён у трупярні, і паказваюць там рукі ды ногі трупякоў з бяскрыўдным слоганам «Ня пі за рулём».

І толькі сацыяльна-эканамічная рэклама на гэтым фоне глядзелася сумна і ціякавата да нядаўняга часу. З усіх кранаў банальна лілася вада, гарэла сьвятло, гудзелі пыласосы, запальваліся хаты ад глючных правадоў і цыгарэтаў у ложку, а добрыя дзядзькі пагражалі пальчыкам з экрану і казалі «нізя», «асьцярожна», «беражыце»... Аднак новая рэклама пра школу ўстаўляе ня горш старых добрых эратычных фільмаў. Хлопец з дзяўчынкай дзяжурныя, і за тое, што малы прыбраў клясу, дзяўчо абяцалася яго пацалаваць. І перад галоўным момантам, якога са сьлюнкамі чакаюць заклапочаныя пэдафілы, дзяўчына кажа сакрамэнтальную фразу: «Больш эканомім – часьцей цалуемся!», і выключае сьвятло... Даўно вядома, што сэксуальная актыўнасьць і нараджальнасьць насельніцтва расла ў тых краінах і ў тыя часы, калі здараліся перабоі з электрычнасьцю, так што гэты ролік можна лічыць не эканамічнай лухтой, а цудоўнай прапагандай росту нараджальнасьці з улікам эканамічных інтарэсаў краіны. І правільным слоганам з вуснаў дзяўчыны быў бы «Давай патрахаемся і дапа-можам радзіме дзіцём і эканоміяй энэргарэсурсаў!» ●

Анатоль Чубайс,
сэксоляг

АблОмы

Адысэя каманды Кораня

Са сьмерцю ПЕСЬНЯРОЎ і МРОІ беларуская рок-музыка нарэшце таксама загнулася. У шчасьлівай і ўсебакова задаволенай краіне Саладухі, Алесі і Красак па-нэкрафільску паратызаваць на гніючым целе «музыкі гучных гітараў» могуць альбо пераканаушыя вычварэнцы, альбо такія старыканы, што зь цяжкасьцю самаідэнтыфікуюць сябе з жыцьцёвымі пэрспэктывамі, слаба адрозьніваюць сябе ад трупякоў і таму могуць зь посьпехам здымацца ў беларускай вэрсіі рок-опэры «Жывыя мерцьвякі-666». Тое, што нешматлікія і незразумелыя сваёй прысутнасьцю мэляманы маглі пабачыць у амаль што правінцыйным ДК тэкстыльшчыкаў «Сукно» 14 сакавіка можна аднесьці як да сфэры цікавасьці першых – пакрыўджаных жыцьцём і нашай рэальнасьцю музычных нэкрафілаў, – гэтак і другіх, – заўсёднікаў дому для састарэлых са спарахнелай марай аб уласным «Гібсане». Першы за апошні год канцэрт «лягенды беларускага року» УЛІСУ мог захапіць хіба патлатых нацы-нефармалаў ды халяўшчыкаў-журналістаў, што ў асноўным і запаўнялі гістарычную залю культурнае барацьбы за льняное беларускае багацьце. Хто былі астатнія слухачы – застаецца толькі здагадвацца; адзіная ідэя – Слава Корань дамовіўся з камандзірамі навакольных васковых частак, каб тыя нагналі на імпрэзу салдатаў тэрміновай службы, каб канцэрт выглядаў хоць трохі прыстойна. Аб вялікім і натуральным крызысе лягенды казаў той факт, што лідар ВІА ня здолеў сыграць ніводнай песьні ў адпаведнасьці з арыгіналамі, запісанымі, як у старпёраў з DEEP PURPLE, на незьлічонай колькасьці забытых непрафэсіяналамі альбомаў. А выпяндрож з добрым валоданьнем гітарай можа ўразіць хіба нятраханых малалетак, бо «Афспрынг» зь іхнымі трыма акордамі нашмат больш уражваюць сучаснае пакаленьне. Таму вельмі сьмешнымі выглядалі спробы Вячаслава Кораня заставіць купку слухачоў сьпяваць разам зь ім забытыя творы мітынгаў пачатку дзевяностых – на іх маглі рэагаваць пералічаныя па пальцах адэпты беларускай службы «Радыё Свабода». Аднак правал УЛІСУ яскрава высьвяціў альтруістычныя схільнасьці арганізатараў канцэрту з БМА і асабіста В.Супрановіча, які адмовіўся ад уласнай выгоды на карысьць памінак па былой лягендзе. Прэзэнтацыя новага альбому старога гурту чакаецца ўвосень – прыходзьце, патрасем касьцьмі...

Камсамольскае пабоішча ў Палацы піянэраў

Рыцарскія разборкі на турніры «Белы замак» паміж знакамітым «Ордэнам паўночнага храму» і іншымі прэтэндэнтамі на дамскія падвязкі парадвалі аматараў паслухаць грыменьне бляшаных вёдраў і паназіраць за мітусьнёй агрэсіўных абібокаў на вузкай пляцоўцы ў Палацы моладзі 8-9 сакавіка. Першы дзень, калі абвешаныя жалязякамі паядыншчыкі выступалі ў намінацыі двубою, прынёс перамогу тутэйшаму хлопцу зь нетутэйшым паганялам «Хлодвіг». На другі дзень, 9 сакавіка, у апошні дзень масленіцы, калі традыцыйна ўчыняюцца кулачныя баі, адбылося вялікае пабоішча, якое па назве возера, на беразе якога стаіць былы Палац Піянэраў, можна назваць Камсамольскім.



Спачатку зброя грымела ў палацы, пакуль нехта не разрадзіў газавы балёнчык. У будынку запахла газам, заказытала ў горле. Прагрэс перамог. Бойку перанесьлі на вуліцу, дзе сьценкі працягнулі свае небясьпечныя забавы. Турнір нагадваў а) кучу-малу на хакейнай пляцоўцы б) разгон несанкцыянаванага мітынгу атрадам амапаўцаў, дзе толькі за недахопам мітынгу ахоўнікі парадку біліся паміж сабой в) стралу фэнаў «Дынама» і «Тарпеда»(бо мэтай валтузьні было сарваць з праціўніка шалік з колерамі клюбу) г) узгаданы «кулачны бой», толькі зь вёдрамі на галавах д) як ні дзіўна – масоўку з «Валадара пярсьцёнкаў», якую як бы сабраліся здымаць на студыі «Беларусьфільм». Гісторыя пра такія выпадкі маўчыць.

Аматары і заўзятары падобных відовішчаў будуць усьцешаныя паведамленьнем пра вялікі фэст з удзелам заезжых і айчынных шоўмэнаў, які адбудзецца ў ліпені 2003 года ў Нясьвіжы. Рыцарства жыве і квітнее! ●

Валік Скот,
летапісец

Глябалісты ўсіх краін, яднайцеся!

Гэтак званыя «праваабаронцы» ў хуткім часе распачнуць чаканую акцыю па абароне правоў «прыватных прадпрымальнікаў у сфэры распаўсюду музычнай прадукцыі», і хто, як ня мы мусім іх абламаць і тых і іншых. Харэ лапаць сваімі бруднымі валасатымі лапамі мультыплятынавыя дыскі любімых народам менестрэляў року й ня толькі!!! За абарону правоў замежных музыкаў у вірлівых прасторах беларускага заканадаўства ўзялася зацюканая да гэтага тым самым заканадаўствам кампанія West Records, назва якой натуральна асацыюецца з тупымі папсовымі замежнымі зборкамі сярэдзіны 90-х «The best from the west». Але на гэты раз нашая кантора вырашыла кінуць не айчыннага пакупніка, а замежных праваўладальнікаў музычнай інтэлектуальнай уласнасьці ў выглядзе аднаго з найбуйнейшых прадстаўнікоў – канторы Universal Music, выкупіўшы ў іх правы на распаўсюд на тэрыторыі Беларусі дыскаў такіх монстраў, як ЭМІНЕМ, ЛІМП БІЗКІТ, НІРВАНА, МЭРЫЛІН МЭНСАН, МЕТАЛІКА і прочай рок-папсы. Наколькі нашыя лахатроншчыкі нагрэлі Унівэрсальную Музыку – можна толькі здагадвацца, аднак гэныя крахаборы зьбіраюцца яшчэ й падручыць й нацыянальнага пакупніка павышанымі коштамі на звыклыя дыскі, што цяпер будуць лічыцца ціпа «не пірацкімі». Кампаніі грэюць рукі, пакупнікі плачуць, але плоцяць за любімы рэпак, бо яшчэ ня ўсе пазнаёміліся з падрабязным каталёгам канторы Супрановіча ●

Гіп-гоп нацыя, сьмерць ворагам!

Дзіцячая хвароба правізны ў беларускай рэп-музыцы



Ура-ура-ура! – могуць узрадавацца дылетанты, пабачыўшы ўжо трэці зборнік «беларуского» (так напісана на вокладцы) рэпа «Хіп-хоп нацыя», і будуць выглядаць сьмешна, бо гэтыя фанаты пасьпелі накляпаць ужо больш дзесяці такіх дыскаў, перагрузіўшы і айчынны рынак і мазгі айчынных мэляманаў. На вокладцы абсалютна правільна зьменшчанае неабходнае папярэджаньне для бацькоў, «parental advisory» – «асьцярожна, хіп хоп» Шалёная папулярнасьць гэтага зборніку падцьвердзілася і тым, што да распаўсюду яго першай часткі прыклалі руку расейскія піраты, што перавыдалі дыск і пакрыўдзілі бедных правінцыйных праваўладальнікаў. Аб прычынах гэтай папулярнасьці і хацелася б павесьці гаворку. Дзе ж яшчэ, як не ў сацыяльна-заклапочанай Беларусі вы пачуеце сапраўдную рэп-чытанку? Хто яшчэ, як ні дзядзька Хлоп-Ч – адна з цэнтральных фігураў гэнага зборніку – можа залямантаваць: «Поднимите ваши руки,» – (узгадваецца ленинградаўскае «бейте в ладоши, с*ки») – ці, быццам Янка Купала сто гадоў: «Дайте мне услышать голос моего народа». Таму і натуральна, што ўсходнія брацкія піраты зьлямзілі дыск, бо каго ў Расеі цікавіць голас народу, дзе там сапраўдны рэп. Мэйнстрым у выглядзе ўсялякіх эмінэмаў і дэцлаў адпачывае. Сапраўдныя рэперы вылязаюць менавіта зь менскіх падвалаў і гета, пішуць тое, што ірвецца з душы, падкрэсьліваючы сваю сапраўднасьць і колькасьцю рэклямы на вокладках (інакш бы ня выйшаў), і адпаведным узроўнем якасьці – на дыску вы пераважна пачуеце падлеткавыя галасы з унітазу, што з юнацкім максымалізмам прамаўляюць пра несправядлівасьць сучаснага навакольнага сьвету. У сапраўдных фанатаў такой музыкі дыск выклікае моцную настальгію па постсавецкіх часах «Мальчышніка». Але зь іншага боку рэчаіснасьць бярэ сваё, і, нягледзячы на поўную адсутнасьць ня толькі беларускіх песьняў, але й словаў, рэперы чытаюць «нармальным чэлавечым езыком», якога ўсходней Смаленску не пачуеш і які так любіць наш Прэзыдэнт. Таму многія песенькі нагадваюць ці вясёлыя мянтоўскія рачоўкі Піта Паўлава з «Пашпарта грамадзяніна НРМ», ці «Крываваe сьвята» Памідорава, у выніку нацыянальны калярыт проста падаўляе і не пакідае магчымасьці лічыць гэты альбом не беларускім. Таму заява «Людей дела» на апошнім трэку, што «Беларусь – цэнтар Эўропы і захад Расеі» падаецца несапраўднай, хутчэй рэвэрансам ў бок нягеглых усходніх рэпэраў і спробай пазыцыянаваць сябе як знакамітае «заходняе ўзьбярэжжа», па прыкладзе Амэрыкі. Меней нацыяналізму, хлопцы, і людзі да вас пацягнуцца ●



Беларускі хіп-хоп становіц-ца ўсё больш на-цыянальна арыен-таванам. І гэта набывае ўсё больш гратэскныя і прыкрыя межы

Цітамір,
Багдан

«Сьвежы Вецер»

або як гэта было

Недарэкі

Толькі Госпад Бог ведае, як мы пакутвалі ў чаканьні пятага «Сьвежага ветеру» (калі добра папросіце яго, ён вам распавядзе). І вось цуд абыўся. **«14 марта 2003 с 18 часов Нестандартный вариант, Принцесса на горошине, Нагуаль, Вирус Лиха, Воротень, Кассиопея, Наяда на фестивале Свежий ветер»** – крычаў плякат-рэкляма. І гэта сапраўды быў цуд. Увесь Менск расквітнеў плякатамі «С.В.», як клюмбы батанічнага саду ўвесну. У Крыса дэ Бурга і то скрамнейшая рэклямная кампанія. Па ўсім відаць, арганізатары фэсту чыталі наш артыкул у 79 нумары «Навінак», дзе было зазначына, што «С.В.» №4 пацярпеў фіяска з прычыны адсутнасьці рэклямы і праз дарагія білеты. І яны зрабілі вынік: рэклямы-хоць анусам спажывай; білеты сталі таньней (усяго 1000 руб.). І формула посьпеху, прапанаваная намі, спрацавала – фэст атрымаў раскрутку. Калі мы прыйшлі каля 18.00 у 8-ку, то замест некалькіх сонных хіпі ды нефераў убачылі безьліч народу (на страшным судзе і то мабыць меней будзе). Частка натоўпу стаяла па білеты ў чарзе, якая нагадвала ланцуг да маўзалею дзеда Леніна. Мы былі недзе ў яе сярэдзіне. Другая частка народу складала крыху меншую працэсію, якая цягнулася ў гардэроб. А астатнія чэлы (якіх таксама было шмат) швэндаліся туды-сюды. Білетная чарга амаль ня рухалася. А ўсё таму, што рытуал набыцьця шчасьлівых білетаў не зьмяніўся (гл. артыкул у №79). За паўгадзіны мы прасунуліся мэтраў на пяць. А фэст між тым ужо грымеў поўным ходам. Пайшлі чуткі, што заля ўжо поўная, і ўвесь натоўп пачаў мандражаваць, як урваць запаветны білецік, або як пралезьці ў залю безь яго. І вось на 43-ай хвіліне чаканьня нам пашчасьціла набыць білецік. Але ня ў касе, а ў нейкага лабуха (мабыць ягоная палавінка не прыйшла). Цяпер трэба было набыць другі білет – і мы на «С.В.». Чарга прасунулася яшчэ на мэтар. Нейкія аматары лёгкай капусткі распачалі аўкцыён, лотамі на якім былі толькі што набытыя білеты. Не пасьпелі мы сказаць: «М*ля!», як усе білеты разышліся за канкрэтнае лавэ. Набліжалася сярэдзіна фэсту. Безнадзейнасьць ахапіла нас. Але мы вырашылі стаяць да апошняга, як Брэсцкая крэпасьць. Стаяць прыйшлося нядоўга, бо праз 10 хв. выйшаў бычара з сэк'юрыці і прароў: «Билеты больше не продавать! Зал переполнен! А ну быстро все разошлись!» Ну што тут зробіш? Мы прадалі білет некйкай дзяўчыне і папляліся дамоў з думкаю ў галаве: «На х**іра мы падказалі арганізатарам формулу посьпеху? Цяпер на фэст не праткнесься»...

Вакула і Аксана,
сацыяльныя культуролягі

Дарэка

Даўно я чакаў славута вядомага фэсту «Сьвежы вецер». Думаў, ужо й не дачакаюся. Але раптам, едучы ў мэтро, заўважыў плякат з запаветным надпісам: **«14 марта 2003 с 18 часов в 8 корпусе БНТУ – Нестандартный вариант, Принцесса на горошине, Нагуаль, Вирус Лиха, Воротень, Кассиопея, Наяда на фестивале Свежий ветер».** Ну, думаю, нарэшце. Прыйшоў без праблемаў на канцэрт, а там – цьма валасатых, дрэдастых, нямытых панкаў з чырвонымі шнуркамі, адным словам, гопнікі. Кампанія, канешне, ня самая прыемная, але ўсё ж я вырашыў пастаяць у чарзе (такую толькі ў Маўзалеі бачыў) і набыць квіток. Прастаяў недзе хвіліны 43, ня болей, і за сваю кроўную штуку, якую я ледзь выкраіў са сьціпухі, мне далі запаветную паперку. На квіток гэта мала паходзіла – з выгляду простая квітанцыя ўзору 1984 году, на якой у графе «колькасьць асобаў» звычайным алоўкам была накрэмзаная літара «1». Галоўнае было зроблена, але цьвярозым ісьці ў залю не хацелася, і я пабег у бліжэйшую краму хлябнуць «піўка». Пасьля трэцяй бутэлькі стала зразумела, што на самой справе нехран там рабіць, ды й піва хацелася ўсё мацней, а грошай ужо не было. І тут мой розум зрабіў бадай самую важную вылічальную апэрацыю ў сваім жыцьці. Ня ведаю, адкуль у мяне зьявіўся раней надзейна схаваны крымінальны талент, але я ўзяў свой квіток і сьцёркай выцер лічбу «1» (якая стаяла ў графе «колькасьць асобаў»). А замест яе напісаў лічбу «4». Такім чынам, замест ранейшага аднаго білету цяпер у мяне было цэлых 4! Заставалася толькі выгадна сьпіхнуць іх. Як аказалася потым, цяжкасьцяў гэта не складала. Вакол будынку і ў фае тусавалася шмат залатой моладзі, якія жадалі паслухаць цудоўныя напевы КАССИОПЕИ ды ўсялякіх там ВІРУСАЎ ЛІХА. Вось адной такой парачцы мэляманаў я й штурхнуў сваю падробную кантрамарку. Што й казаць, для першага разу досьвед удалы: і піўка папіў, і тры штукі на халяву зарабіў. Такі вось сьвежы вецер...

Астап Бэндэр,
фанат СКА

Куток спажыўца

Вэрмут – напой інтэлігентаў

З вэрмутам зьвязана шмат культурна-гістарычных асацыяцыяў і алюзіяў. Вось, напрыклад Міцькі: прыйшоў Максім да Фёдара і партвэйн прынёс. А той і кажа: «Ты чаго, дурань, партвейн прынёс, у краме ж вермут быў!» Наступнага разу прынёс Максім вэрмут, а Фёдар яму: «Ты што прынёс, у краме ж быў партвэйн!». Міцькі так і не маглі вызначыцца ў сваіх упадабаньнях, любіў вэрмут і легендарны Венічка Ерафееў, хаця больш падабаў яго зьмяшаць з адэкалёнам і дэзадарантам. Вэрмут – ня простае чарніла, а з прэтэнзіяй. Вэрмут робіцца на травах, якія надаюць звычайнаму на першы погляд бырлу непаўторны смак і водар. Менскі завод «Крышталь», які дагэтуль выпускаў адзін гатунак вэрмуту, які называўся проста «Крышталь» і каштаваў 1 800 за 0.7, сёлета парадаваў сваіх гарачых прыхільнікаў яшчэ адным вэрмутам «Арыгінальным» па 2 300. У «Арыгінальным» больш розных траваў, п'ецца лягчэй, але каварны букет спэцыяльна створаны, каб выклікаць смагу і гнаць за дабаўкай. Рэдкі інтэлігент спыніцца на другой ці трэцяй і са шляхетнай дэгустацыя можа ператварыцца ў зацяжны запой.



«Крышталь» больш умеркаваны ў гэтым сэнсе. Самы гадкі вэрмут, які прадаецца ў сталічных крамах – гэта «Рэтра» вытворчасьці лідскага піўзавода. Пасьля бутэлькі гэтай мешаніны негазаванай асновы ад напою «Бураціна» зь неачышчанай сівухай ужо нічога не хочацца. Сапраўды, «У краме партвэйн быў!» ●

Гэй, браток, прастаў стограмовік, а то няма сілаў з буфэту падняцца да выбарчай урны!

Як прагаласуеш за нашага кандыдата, то й бата прастаўлю

ЧАРНІЛЫ (яно ж бырла, яно ж шмурдзяк...). Спажываньне папулярных ў асяродзьдзі беларусаў танных пладова-ягадных напояў выклікае стан нарастаючай вяласьці, санлівасьці і аглушоннасьці. Такому чалавеку патрэбны стан абсалютнай нірваны. Дык за каго будзе галасаваць аматар чарнілаў? Зразумела, за кандыдата ад улады, які выступае за стабільнасьць і кансэрвацыю ўсіх грамадзкіа-палітычных зьяваў.

ГАРЭЛКА (яна, радзімая!). Увогуле клінічны стан спаджыўца алькаголю можна апісаць як зьмену двух станаў. Спачатку кароткачасовае ўзбуджэньне, агрэсія, імпульсіўнасьць (такі тып паводзінаў адпавядае кодэксу гонару апазыцыянэра). Брутальныя афэкты раптам зьмяняюцца агульным прыгнечаньнем, характэрным для спажыўцоў чарнілаў (як мы давялі вышэй – прыхільнікаў улады) Такім чынам, аматар горкай балансуе на мяжы сындромаў лаяльнасьці і апазыцыйнасьці. Больш за ўсё гэты дыягназ адпавядае дзейнасьці партыі камуністаў Калякіна.

О прэ, о прэ! Цяпер я з такой сілушкай і безь Лябедзькі зь Нямцовым з Лукашэнкам спраўлюся! Яшчэ пару кубікаў – і дыктатуры капец!

Во-во, зыр-ка! Зялёны Шарэцкі паляцеў!

А я кажу, наш Бацька пра'льна гэных дзермакратаў дручыць!

А я кажу, мала ім пістона ўстаўляюць! Мала!

Хто тут! Статкевіч? Шушкевіч? Кароль?.. Хто тут! Статкевіч?.. А! Макі!

ТРАВА (канабіс, яна ж канапля, яна ж анаша...). Тыя, хто паліць касяк, атырымліваюць у мозг порцыю таксіну пад назвай ТСН, які тармазіць псыхаматорныя функцыі арганізму. Паводзінавая рэакцыя ад дазьняку канабісу – заўважнае зьніжэньне *актыўнасьці, парушэньне* рухальных функцыяў, стан расслабону і разьняволенасьці. Пагаршэньне ўспрыняцьця пэрыфэрыйных сыгналаў нагадвае стан чалавека, якому да фанара рынкавыя рэформы,інтэграцыйныя працэсы і г.д. Адзінае, на што рэагуе аматар граса – слова "трава" і зьвязаныя зь ім асацыяцыі: поле, вёска, аграрны сэктар... Лябараторныя досьледы пацьвердзяць нашую гіпотэзу – так думае выбаршчык Аграрнай Партыі.

АМФЭТАМІНЫ (яны ж пэрвэнтын, яны ж вінт...). Сынтэтычныя наркотыкі, сымулятары какаіну. Амфэтаміны здольныя выклікаць незвычайны ўздым, зьняць пачуцьцё стомленасьці, стварыць стан незвычайнай сьветласьці розуму. Упэўненасьці ў сваіх сілах. Ці не нагадвае гэта эйфарыя псыхічны стан сябра лібэральнай Грамадзянскай Партыі, які патрабуе стварыць яму ўмовы дзікай канкурэнцыі, бо ўпэўнены ў сваіх сілах і здольнасьцях?

Што ты парысься, прыдурак! Усё адно ваш кандыдат ня пройдзе! А пройдзе той, хто буфэт для народу арганізаваў.

Так што кінь дурное, кульні яшчэ сотку й забудзься на гэтыя выбары-шмібары-хульбумбумібары...

ГЕРАІН (ён жа герасім, ён жа старшы...). Небясьпечны наркотык, які выклікае хуткае фізычнае прывыканьне. Чаму? Таму, што калі ўмазацца "герай", пачынаецца афігенны прыход. Вось як апісвае свой гераінавы досьвед наркаман: па целу разьліваецца блажэнства, геданізм урубается па максімуму, усё стаецца ў ружовых фарбах, усё ў кайф. Усе задавальненьні ў квадраце! Есьць і пабочкі. Бляваць будзеш вельмі моцна. На нашу думку пабочкі могуць быць ня толькі фізычнымі, аднак і палітычнымі. Цяга да ружовых колераў – абавязковых інгрэдыентаў трыпу ў гераінавы рай, абавязкова прывядзе гераіншчыка ў стан выбаршчыкаў сацыял-дэмакратычных партыяў.

ГАЛЮЦЫНАГЕНЫ (яны ж грыбы, а таксама кетамін...). "А у нас в Рязани есть грибы с глазами. Их едят, они глядят". Гэтыя вершы – тыповы фальклёр аматараў галюцынагенаў. У нашых шыротах галюцынагены часьцей за ўсё сустракаюцца ў выглядзе грыбоў кшталту мухамораў, або паганак. Першымі галюцынагеншчыкамі былі індзейцы, якія спажываючы атрутны грыб пераносіліся ў мінулае і мелі зносіны з продкамі, падданымі караля Інкаў. У адрозьненьні ад індзейцаў Мэксыкі беларус-галюцынагеншчык рэгулярна кантактуе з прапрадзедам часоў Вялікага Княства Літоўскага. У палітычным пляне ілюзорна-кампансатарскі тып спажыўца ЛСД – кандыдат БНФ, які без мухамораў увесь час жыве ў Сярэднявеччы.

ЭЛЕКТАРАЛЬНЫ БАХУС